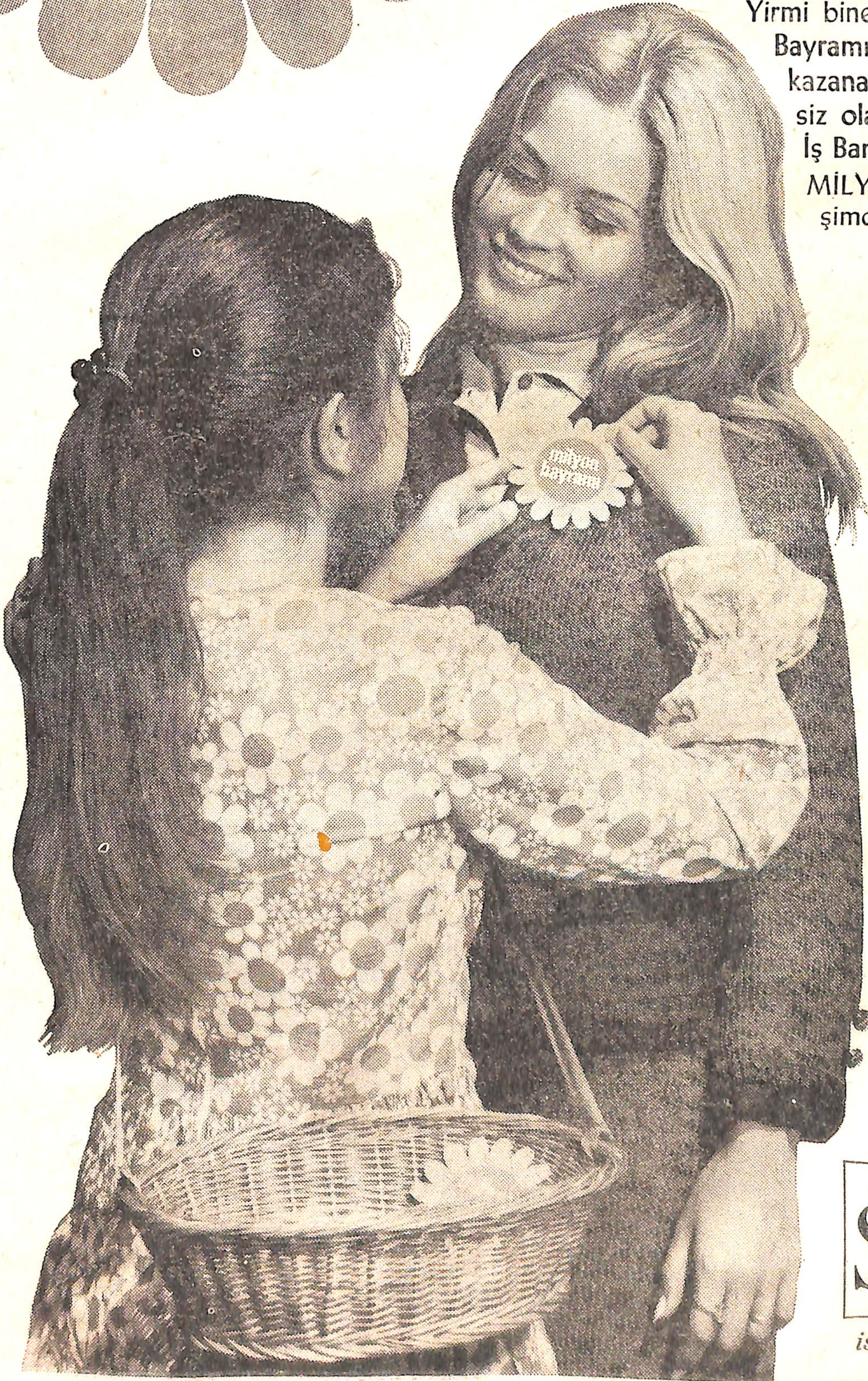

Türkiye Tavla Şampiyonasında:

Vatandaş — Bu gidişle mars olacağım... Durmadan zam atıyor!..

yıl sonuna kadar tasarruflarınızı iş bankasında toplayınız... milyon bayramında siz de bayram ediniz

Yirmi bine yakın talihli Milyon Bayramında tam 16 MİLYON lira kazanacak. Bu talihlilerden biri pekâlâ siz olabilirsiniz. Bütün tasarruflarınızı İş Bankasında toplamakta acele ediniz. MİLYON BAYRAMINIZ şimdiden KUTLU OLSUN.

MİLYON BAYRAMINDA:

45
APARTMAN DAİRESİ

50 adet 100.000 lira

100 *ADET* 10.000 *LİRA*
200 *ADET* 5.000 *LİRA*
1 000 *ADET* 1.000 *LİRA*

ayrıca 16 000 talihliye çeşitli para ikramiyeleri

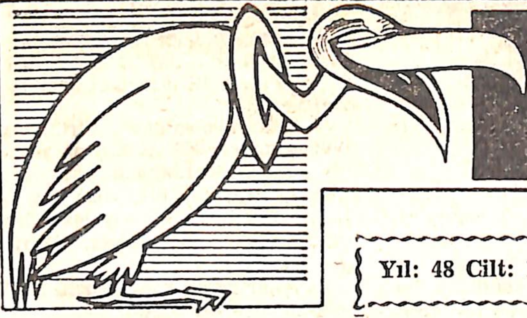

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyetidir

(Yeni Ajans : 3535 — 145)

Yıl: 48 Cilt: 19 Sayı: 40 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 23 Eylûl 1970 * Fiyatı: 125 Krş.

Memurcuğun başına gelen...

MEBUS beylerimiz Eylûl'de üç aylıklarını zamlı aldılar. Demek ki Eylûl, Ekim, Kasım... Aralık'ta bir üç aylıklarını daha zamlı alacaklar: Aralık, Ocak, Şubat...

Gazetelerin yazdığına göre memurlara zamlı maaş 1 Aralık'ta ödenecekmiş.

Demek ki memurcuklar Aralık ayında bir zamlı maaş alırken mebus beyler 1970'in Eylûlünden 1971'in Şubatına kadar altı aylık zamlı maaşı cebe indirmiş olacaklar.

Ne denir buna?

Eski efendiler böyle hallerde:

— Olur mu efendim, yakışık alır mı? diye yapılan işin yakışıksız olduğunu anlatmaya çalışırlar ağırbaşlı...

Argo sözlüğünde ise böylesine:

— Rabbena, hep bana, hep bana.. deniyor.

Sokaktaki vatandaş öfkelenir:

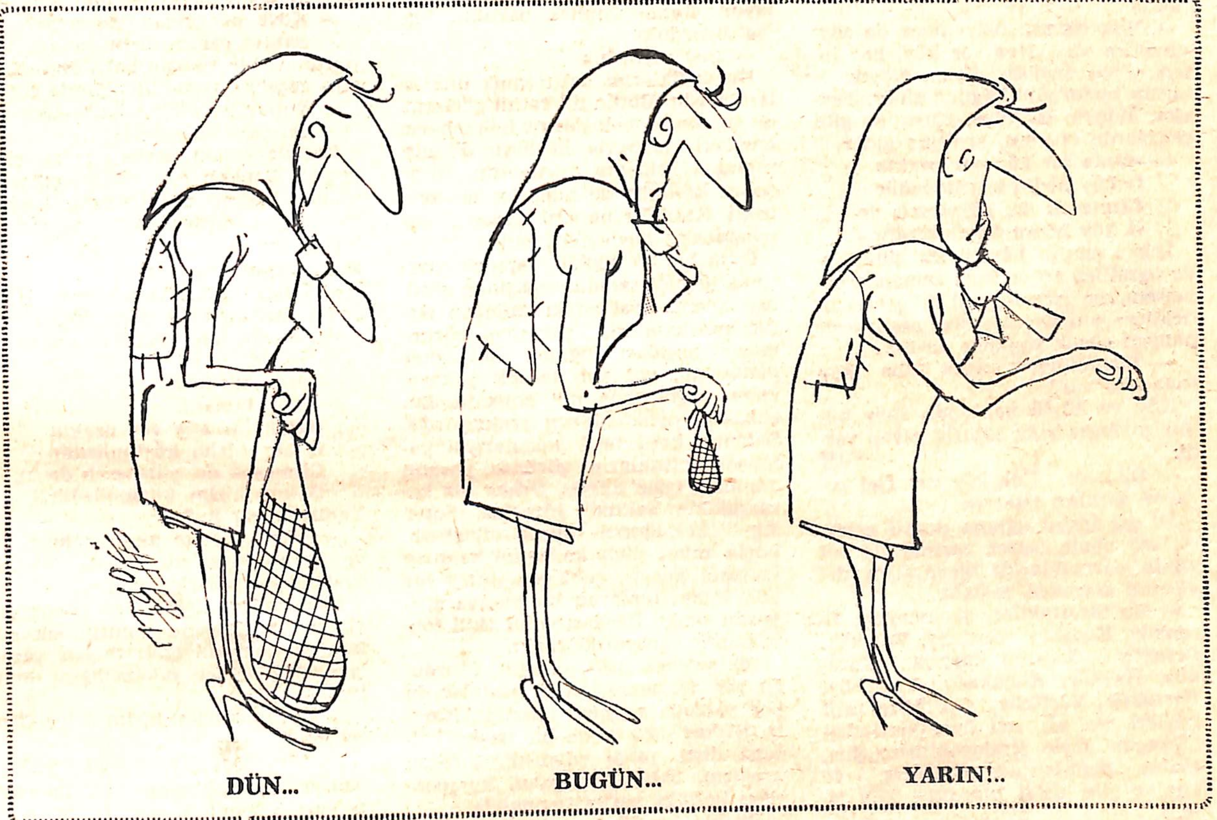
— Bre mebus beyler hiç insaf yok mu, bu ne pervasızlık.. der.

Toplumlar, yöneticilerin davranışlarıyla etkilenir. İkinci Dünya Savaşında İngiltere'yi zafere ulaştıranlar, ekmek karnesinin verdiğinden fazla ekmek yemeyenlerdi. İster Başbakan olsun, ister Kıral, ister Kıraliçe... Millet sıkıntıya düşmüşken, kemerini sıkmayı görev bilerek yaşadı. Lordlar, dizkapakları parlamış pantalonlar ve dirsekleri örülmüş ceketlerle dolaştılar. İngiliz vatandaşlarının gücü, ister zengin olsun ister fakir, millî savunmaya dönüktü.

Bir ulus, millî dâvalarını ancak böyle kazanabilir...

Peki... Bizim dâvamız millî değil mi?

Başbakan Süleyman Demirel iktisadî kalkınma seferberliğinden söz açmıyor mu?

Bir millî iktisadî kalkınma nasıl olur?

Süleyman bey, karşısına tüccarı, iş adamını alıp:

— Fiyatları yükseltmeyin, daha çok satıp, daha çok üretip, daha az kazanın!.. diye vaazetmiyor mu?

Nasihat, bedava olduğu için bol bol verilir.

Ama hem millî kalkınma için kemer sıkma öğütleri verilir, hem de bu öğütleri verenler zamlı maaşların üstüne memurların hakkını çiğneyerek atılırlarsa ayıp olmaz mı?

Bunun ne demek olduğunu iyi anlamak için şöyle bir manzarayı gözlerinizin önünde canlandırınız:

Mazlum bey küçük memurdur. Eline geçen 734 lira 35 kuruşla, bir köroğlu, üç çocuk, kayınvalide, bir de kendi boğazı, altı nüfus geçineceklerdir. Evdeki öteyi-beriyi tamir edip yamamaktan, örüp onarmaktan Mazlume hanımın gözlerinde fer kalmamıştır. Çarşı-pazarda her şey ateş pahası... Ev kirası —oturdukları eve ev denebilirse— 320 lira... Mazlum bey 1965 yılından beri, her sene 365 gün, gazetelerde:

— Personel Kanunu çıkıyor..

— Personel Kanunu çıkacak..

— Personel Kanunu malî hükümleri çıkıyor..

— Personel Kanunu malî hükümleri çıkmak üzere. diye bir tefrikayı heyecanla izlemekte, bu arada bakkala borç, kasaba borç, oduncuya kömürcüye borç... Mazlum bey çarşıya çıktı mı esnafta sorgu sual:

— Mazlum bey ne zaman çıkacak?

— Vallahi bilmem, inşallah bizim canımız çıkmadan çıkar...

Mazlum bey elinde kalem, gazetelerdeki haberlere ve radyo yayınlarına bakarak, kanun çıktığında kaç lira kaç kuruş zam alacağını hesaplar durur. 1970'in Mart ayından başlayarak alacağını hesaplar. Çoğu zaman arap saçından beter haberler, biribirini tutmaz demeçler ve anlaşılmaz kanun maddeleri teklifleri arasında aklını şaşırıp ne yapacağını bilemez.

Ha baba, de baba, günleri harmanlayarak, zamlı maaşın özlemiyle Leylâ'sının hasretini çeken Mecnun gibi yaşar Mazlum bey...

Hayat bu!.. O eski şarkıdaki gibi:

— Durmadan aylar geçer, yıllar geçer...

Ve ilân edilir:

— Memurlara zamlı maaşlar verilecek...

Ayda 734 lira 35 kuruş alan Mazlum bey:

— Aman bre, ne zaman?.. diye telâşlanırken bir haber daha:

— Milletvekilleri ve senatörler zamlı aylıklarını aldılar, memurlara zamlı maaş Aralık ayında verilecek.

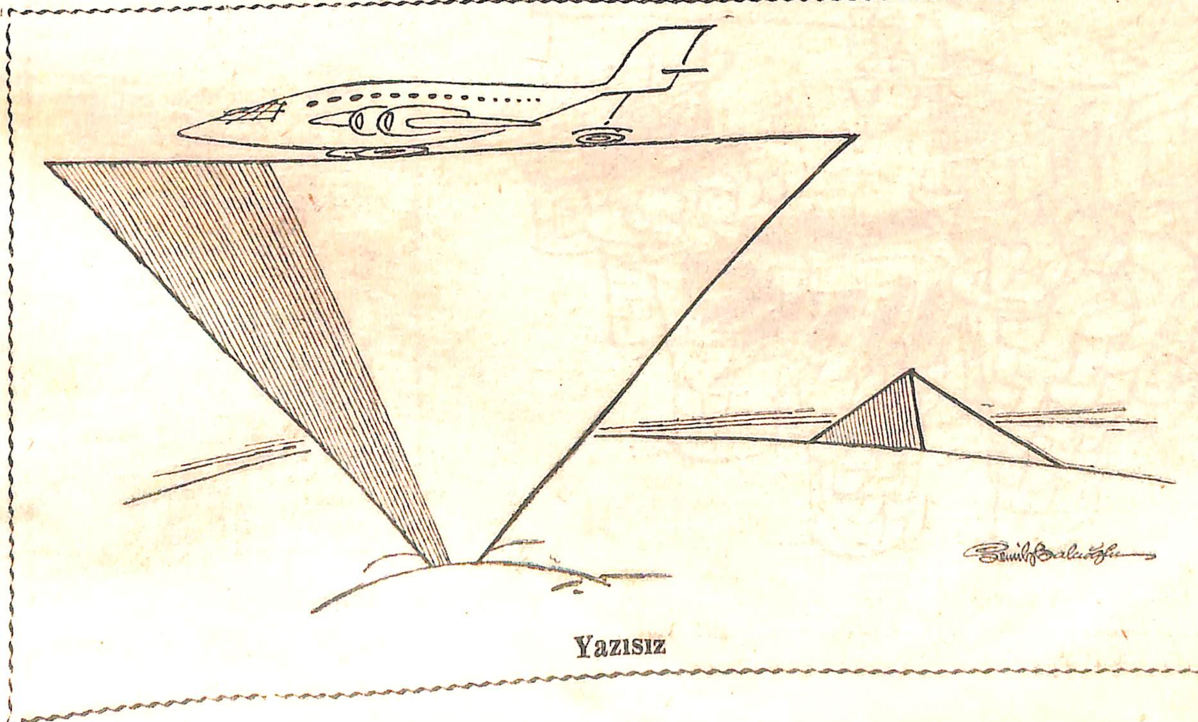
Oldu mu ya!

Mazlum bey yıllardan beri çırpınıp dururken, Refahî beylerin av üstüne atılan şahin gibi ön sıraya geçmesi ne demek?

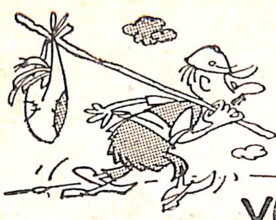
Ekmek karnesiyle fırında sıra bekleyenlerin önüne, elindeki pastayı kemiren bir imtiyazlı geçip durursa ne dersiniz?

İşte mebus beylerin, zamlı maaş hikâyesinde memurların önüne geçmesi bu demektir.

AKBABA

Yazısız

İki köylü

VEDAT SAYGEL

— Vapurdakilerin hepsi köye mi gidiyorlar baba?

Lüks mevkinin yumuşak koltuklarından birine evindeki rahatlıkla kurulmuş bulunan baba, iki sıralı altın dişlerini göstererek sesli sesli güldü:

— Yok canım, daha önce de söylemiştim ya... Her yer köy, her insan köylü değildir diye... Köyde oturanı bizim gibi köyüne gider, Taksim, Maçka, Harbiye, Kurtuluş gibi semtlerde oturanı, semtine gider.

— **«Orda bir köy var uzakta**
O köy bizim köyümüzdür
Gitmesek de, görmesek de
O köy bizim köyümüzdür.»

İkinci sınıfın hemen ilk günlerinde öğretilen ve en kısa zamanda ezberlenmesi istenilen şiiri, çevresindekilere aldırış etmeden sesli sesli okuyan çocuk yeniden sordu:

— Bizimkinden başka daha kaç tane köy var?

Köy ve köylü hakkında epey bilgili görünen baba sabırla cevap verdi:

— Bilmem... Çok köy var. Gel beraber sayalım istersen...

İri gövdesini oğluna doğru çevirdi, sağ elinin işaret parmağıyla sol elinin parmaklarını birer birer devirerek saymaya başladı:

— Bu taraftakiler, Arnavutköy, Erenköy, Kadıköy, Yeniköy, Vaniköy, Ortaköy... Geçelim karşıya... Karaköy, Hasköy, Küçükköy, Bakırköy, Basınköy, Yeşilköy... Bir de tatil köyleri var ki, en önemlilerinden birkaçını şöyle sıralayabiliriz: Şile, Erdek, Kumburgaz, Çınarcık ve bunlar gibi daha bir sürü köy işte...

Parmağını salonun girişine doğru uzatan çocuk:

— A-a! diye bağırarak babasının sözünü kesti. Hokkabaz geldi!

Önce yanlarındaki, sonra yakınlarındaki, daha sonra bütün salondaki başlar birer ikişer gösterilen tarafa doğru döndü.

— Gürültü etme ama, diye fısıldadı baba. Bak amcalar rahatsız oluyor. Kendi işimize bakalım biz. Ne diyorduk?

— Şey diyorduk...

Ne dediklerini hatırlamak bile istemiyordu. Bütün dikkatini gözlerinde toplamış, bakışlarını hokkabazın elindeki sopayla heybeye dikmiş, merakla bekleyip duruyordu. Biraz sonra kimbilir ne hünerler gösterecekti. Kimbilir ne akıl almaz şeyler çıkaracaktı heybenin içinden.

Oysa hiç de gösteri yapmak niyetinde değildi salonun girişinde görünen adam. Ayağındaki çamurlu lâstik ayakkabıları, yamadan görünmeyen paçaları düğmeli eski asker pantalonu, yol yol desenli yakasız keten gömleğiyle bir hokkabazdan çok, ayı oynatıcılarını andırıyordu. Salonun kerli ferli yolcularıyla yumuşak koltuklarını görünce, yorgun adımları iyice durdu. Ürkek bir karasızlıkla bakındı yöresine. Sopasını koltuğunun altına sıkıştırdı, boşta kalan eliyle kasketini kaldırıp kafasını kaşıdı, çekingen, tuttu bir yol. Hakkı olmayan bir yapıya giriyordu sanki. Başkasına ait ekili topraklarda yürüyordu sanki.

Bir koltuğa iliști, olmadı. Oturduğu yer de, çevresindeki insanlar da çok yabancı gelmişti kendine. Kalktı. Birkaç sıra ötede bir başka koltuğa ilişti, rahat edemedi. Yüzünü kızartıp, baba ile oğulun karşısındaki koltuğa yerleşti sonunda.

Büzüle büzüle oturduğu yerde nokta gibi kalan çocuk:

— Korkuyorum, diye fısıldadı babasına.

— Neden yavrum? diye cesaret verdi babası. O amca da senin benim gibi bir insan.

Karşısındaki amcayı tepeden tırnağa süzdü çocuk. Ne kendi, ne babası gibiydi ama, onun da bir insan olduğu ucundan kıyısından belliydi.

— Köye ne zaman gideceğiz?

— Sabret canım, dedi babası. Vapurumuz bir kalksın bakalım... Karşıya geçelim, trene bindiğimiz gibi...

— Vapur ne zaman kalkacak?

— Onsekiz onbeşte...

Karşılarındaki heybeli yolcu çağı geçmiş kapaklı cep saatini çıkardı, kolunu kıvırıp uzatan baba kronometresiyle, saniyesiyle, takvimiyle küçük bir fabrikayı andıran kol saatine baktı:

— Daha üç dakikamız var. Hadi sen o şiiri bir daha söyle bakayım...

Niyetlendi ama başlayamadı:

— Nasıldı başı?

— Orda bir köy...

— Hah, tamam.

«Orda bir köy var uzakta
O köy bizim köyümüzdür
Gitmesek de, görmesek de
O köy bizim köyümüzdür.»

Yanlışım var mı?

— Aferin benim akıllı oğlum, diye sırtını sıvazladı babası. Birkaç saat içinde ezberleyiverdin.

Babasından aferin alan çocuk sevinçten korkusunu unuttu; sık sık köyden bahsedildiğini duyan karşılarındaki heybeli yabancılığını unuttu.

— Bütün köyler bizim köye benzer mi?

— Eh, dedi baba, aşağı yukarı benzer. Şu farkla ki, kiminin denizi vardır, kiminin yoktur. Kiminin ormanı, çiçek bahçeleri vardır, kiminin yoktur.

— Eee, denizi olmayan köyün insanları serinlemek için ne yaparlar?

Bilgiç bilgiç güldü baba:

— Öyle yerlerin büyük otelleri vardır, otellerin yüzme havuzları vardır, isteyen bu havuzlardan yararlanır.

— Başka köylerde yaşayanlar da bizim gibi insanlardır değil mi?

Usancını belli etmeden sabırla cevap verdi:

— Bütün insanlar biribirlerine benzerler. Meselâ Ataköy'de yaşayan bir insanla, Karaköy'de yaşayan bir insanın arasında olsa olsa bir renk farkı olabilir. Ataköy'deki denize girmekten bronzlaşmışsa, diğeri beyaz kalmıştır.

Karşılarındaki yanık yüzlü heybeli adamı gösterdi çocuk:

— Bu amca da Ataköy'lü mü?

— Hangi köyden olduğu bilinmez ki... Yüzüne bakmakla ancak sahil köylerinin birinden olduğunu anlayabiliriz.

— Madem bütün insanlar biribirine benzer, köylü olduğu halde neden böyle giyinmiş?

— Suss, diye fısıldadı babası. Ayıp, öyle şeyler söylenmez. Elbet onun da evi vardır, kotrası vardır, cici elbiseleri, ayakkabıları vardır.

— Neden giymemiş?

— İş kıyafeti canım... Amcan yeni aldığı motoru boyarken nasıl giyiniyordu? Arabasını, ya da sandalını, motorunu onarırken bir şey lâzım olduysa, öylece çıkıvermiştir sokağa...

Sözünü bitirir bitirmez çocuğun kırdığı potları tamir için özür dilercesine:

— Çocuk işte... diye gülümsedi karşılarında oturan heybeli yolcuya. İkinci sınıfa yeni geçti Her şeyi büyükler gibi akıl edemiyor.

Cevap vermedi heybeli. Sadece gülümsedi. Çocuk yeniden sordu:

— Lâzım olan şeyi neden telefonla istememiş?

— Canım, aradığı yeri çıkartana kadar kendi gider, daha iyi...

Adam bir daha gülümsedi heybeli yolcuya. O da güldü.

— Siz de köydensiniz galiba, dedi.

— He, koydenik, diye cevap verdi heybeli.

— Hangi köyden?...

— Bilmezsiniz bey, dedi heybeli, Yeniköy dirler emme...

Beriki, hasretine kavuşmuş bir insanın sevinciyle hopladı yerinde:

— Yeniköy ha?... Nasıl bilmem azizim... Gençlik hâtıralarımın gömüldüğü yerdir Yeniköy!

Anlamsız, bön bön baktı heybeli:

— O didiğin kimlerdendi?

— Valla, babasının adını hatırlamıyorum şimdi.

— Öldü de, bizim orda gomdüler he mi? Esker miydi?

— Yok, esmer değil... Kumral, fidan gibiydi kâfir. Hoş, ismini hatırlasam da nereden tanıyacaksınız? Aşağı yukarı otuz yıl oluyor... Çoktan çocuğa, toruna karışmıştır. Hey gidi Yeniköy, hey... Şimdi kimbilir nasıl değişmiştir oralar... Otuz yıl önce bile kendine has bir güzelliği vardı. Günü zor geçirirdim. Akşam olmaz mıydı, duramazdım bizim köyde... Gizli bir el gırtlağımı sıkardı sanki. İzimi kaybettirdiğim gibi, ver elini Yeniköy!

— Siz de koydensiniz he mi?

— Evet.

— Hangi koyden?

— Doğma büyüme Yeşilköy'lüyüz biz. Derken efendim, Yeniköy'e gelip de, Boğazın temiz havasını ciğerlerimde hissetmez miydim...

Karşısındaki anlatırken, birkaç köylük küçücük dünyasını zorluyordu heybeli yolcu. Anlatılanlarla kendi köyünün arasında en küçük bir benzerlik yoktu ama, koskoca adam yalan söyleyecek değildi a. Çevre köyleri geçirdi aklından, Yeşilköy diye bir yer hatırlayamadı. Diğeri boyuna anlatıyordu:

— ..... Beni gördü mü, o da yerinde duramazdı hani. Ne yapar, ne eder, bir fırsatını bulup dışarı çıkardı. Diyeceğim ölürüm, Yeniköy'ü unutamam! Hele şimdi kimbilir ne kadar değişmiştir...

Kadınlar, sebze ile güzelleşiyor. — Gazeteler —

Yazısız

— Yoh, dedi heybeli. Bildim bileli hep öyledir bizim oralar. Tüm denişen mıftar oldu. İrecep gitti, arpacının Hamit geldi başımıza... O şeyi bilin mi; gayfeci Seyfi'yi?

— Caminin yanında...

— Cık. Caminin garşısında...

— Eee?...

— O, dağa çıhtı!

Beriki düşündü, düşündü, Yeniköy'de dağ bulamadı. Kimbilir, belki vardı da, hatırlayamıyordu.

— Neden?

— Necip ağayı vurdu! Bilin, koye sahaplanıyordu ağa... Hökûmata verdiydik bu koy bizimdir diye. Ağa bi avukat duttu, aldı koyü elimizden.

— Yeniköy'ü aldı?...

— Hee, bizim Yenikoy'ü... Getirdiler makineyi, tüm koyü baştan başa sürdüler. Ev dam bırakmadılar...

— Yeniköy'de?...

— Hee... Bunun üzerine koycek sığındık Battal koye...

Beriki ne yaptıysa Battal köy diye bir yer hatırlayamadı.

— Sonra?...

— Seyfi, «Bunu onnarın yanına korsam bana irkek dimesinler» dedi, dikildi garşılarına. Maksadı, avukatı vuracak hani. Gıstırıyo ikisini fundalıkta, avukata nışanlıyo, eli mi titriyo, kurşun mu sekiyo, ne oluyosa oluyo avukat yerine Necip ağayı vuruyo!

İstanbul'un köylerinden başka köy tanımayan adam:

— Neyse, geçmiş olsun, dedi.

Saatine baktı, kavuşan güne baktı:

— Bu saatlerde insan sizin oraları görmeli, dedi.

— Bizim oralara gidip de nedecen bey, dedi heybeli. Su disen suyu yok...

— Canım, susuzluk İstanbul'un her yerinde aynı... Gireceksin bir gazinoya, Boğazın o tabiî güzelliği karşısında açacaksın şişeyi, meze olarak sadece balık isteyeceksin. Sizin oranın levrekleri de meşhurdur hani... Mübareklerin her biri böyle böyle...

— Şimdi o da kalmadı bey, dedi heybeli. Tezeğin en kotüsü elli kuruş. Onu bile alıp yakamıyo millet.

Beriki duymadı. Tam:

— Hisarlara doğru... derken bir sarsıntı oldu.

— Hareket ettik, diye fısıldadı oğlu.

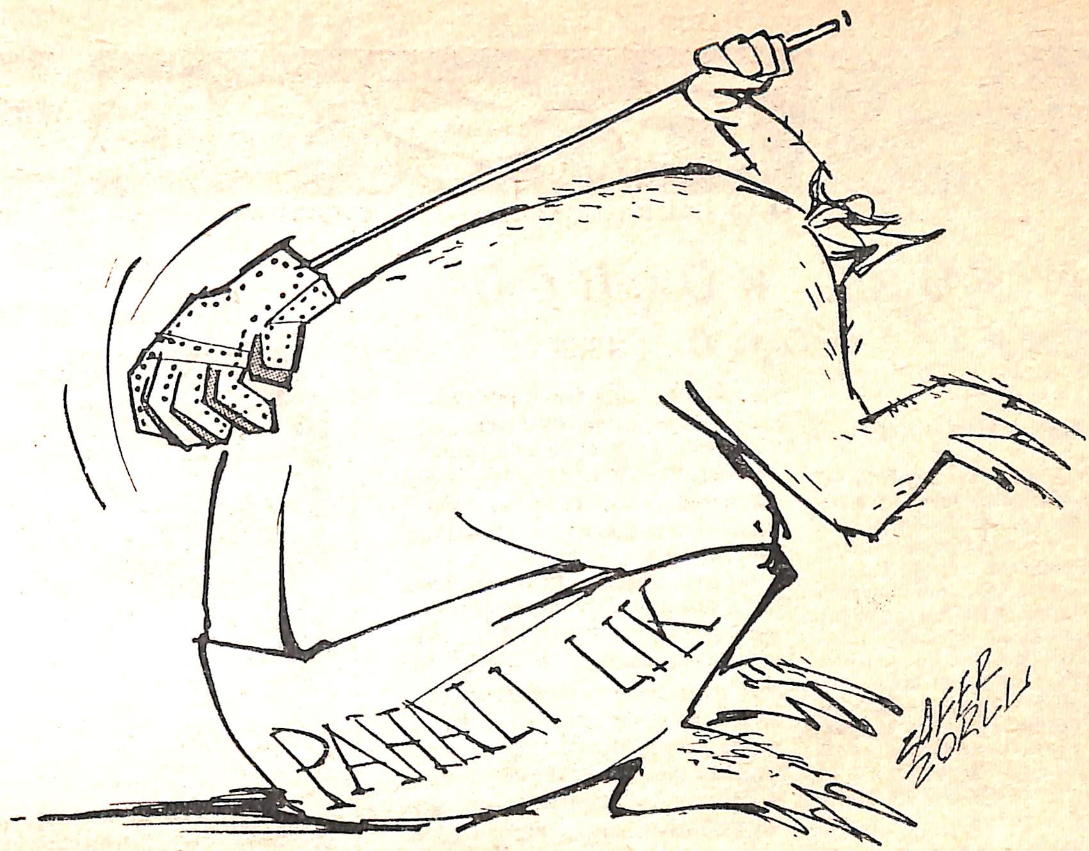
Adam bir sigara kendi yaktı, bir sigara karşısındakine uzattı. Tam çakmağı uzatırken salona hışımla giren kontrol memuru doğruca heybelinin yanına gelerek biletine baktı, ceza makbuzunu çıkardı, sonra:

— Haydi akşam akşam canını yakmayayım, diyerek kolundan tuttuğu gibi, lüks mevkinin dışına çıkardı!

Vapur suları yararak ilerlerken, adam hâlâ oğluna:

— Köylerimizin her biri birer cennettir, diyordu. Hele Yeniköy'ün bir benzeri daha yoktur!

Vedat SAYGEL

KAŞINIYOR!..

«BULAN KAZANIYOR» YARIŞMAMIZI KAZANANLAR

Okurlarımızın geniş bir ilgiyle katıldıkları «BULAN KAZANIYOR» Yarışmamız sonuçlanmıştır. Doğru cevap verenler arasında çekilen kura sonunda aşağıda isimleri bulunan okurlarımız, kurucumuz merhum Yusuf Ziya Ortaç'ın «Bizim Yokuş» adlı kitabı ile çeşitli para ikramiyeleri kazanmışlardır. (Sekiz karikatürle yedi karikatürün hepsine birden doğru cevap veren çıkmamıştır.

6 X 25 = 150 lira kazanan:

Fuat BERKMAN
531/10 sokak No. 21/A
Bozkaya — İZMİR

5 X 25 = 125 lira kazanan:

Nezihi KÖPRÜLÜLER
Mühürdar, Cihan Seraskeri sokak No. 51/A
Kadıköy — İSTANBUL

4 X 25 = 100 lira kazanan:

Özdemir AKTAN
Tarsus Amerikan Koleji
Tarsus — İÇEL

3 X 25 = 75 lira kazananlar:

Kâzım ÇEVİK
Etibank Almus Barajı
Türbin Operatörü
Almus — TOKAT

Talât ARATMAN
Koçaş Devlet Üretme Çiftliği
Muhasebe Servisi
Aksaray — NİĞDE

Hasan ADIGÜZEL
Polis Memuru
Reşadiye Karakolu
KAYSERİ

Vahit AKYEL
Garaj karşısı
Kardeş Oteli berber salonu
BURSA

2 X 25 = 50 lira kazananlar:

Necmettin ARSLAN
Belediye Fen İşleri Memuru
GAZİANTEP

Ahmet OĞUL
Lâstikçi Halil Oğul eliyle
Simav — KÜTAHYA

Güngör Öztekin KAPTANOĞLU
Silâhtarağa İlkokulu Öğretmeni
Eyüp — İSTANBUL

Bora ÜÇER
Nişantaşı, Gülistan sokak
Hoş Ap. No. 31/1
İSTANBUL

25 lira kazananlar:

Emel YALÇIN
Vali Durmuş Yalçın eliyle
AĞRI

Nazım ŞİMŞEK
Beykonak köyü
Ilgın — KONYA

İbrahim TUNÇDEMİR
Sinanpaşa mahallesi
446 sokak No. 18
ADANA

Remziye SEZER
T.C. Ziraat Bankası
MERSİN

Dursun UTKU
Ortaokul Öğretmeni
Yeşilova — BURDUR

Halit SÜMER
Hemşin P.T.T. Müdürü
HEMŞİN

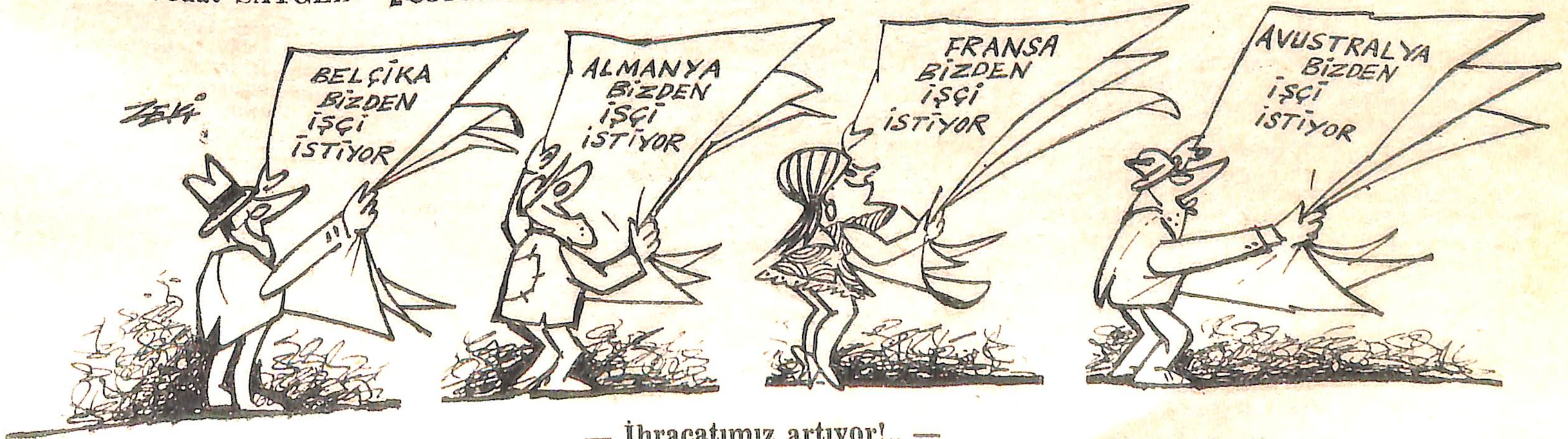
Eşber TEKER
Soysal sokak, Saray Ap. No. 4/9
Cebeci — ANKARA

Edi YANNİER
Ekin sokak, No. 19/2
Yeşilyurt — İSTANBUL

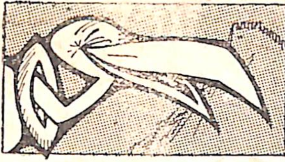
Füsun BAYIR
1. Kordon No. 378
Alsancak — İZMİR

Koray COŞKUN
Kızılay Evleri No. 29
İpsala — EDİRNE

NOT: İstanbul'daki okurlarımız idarehanemize uğrayıp hediyelerini alabilirler. Taşradaki okurlarımızın ikramiyeleri, adreslerine postalanacaktır.

— İhracatımız artıyor!.. —

Başkent

HAFTALIK MİZAHÎ GÜDÜMSÜZ GAZETE

Hazırlayanlar :
ALİ ÖRSAN ÖYMEN
ALİ ÖZOĞUZ

50 TÜRK KÜÇÜĞÜ

İSMET İNÖNÜ (1884 - ?)

— 2 —

ÇIKAN KISMIN ÖZETİ :

24 Eylûl 1884'te İzmir'in 842 numarlaı sokağında doğan bir çocuğa babası Hacıfettahoğlu Reşit bey tarafından «Mustafa İsmet» adı verildi. Bu adı yeni doğan çocuğun kulağına fısıldayan Reşit bey. sert bir «feryat» la cevabını aldı. Kundaktaki çocuğun bu seslenişi aslında yeni doğan insanoğlunun dünyaya geliş müjdesinden de öte bir anlam taşıyordu. Feryadın ardındaki gizli anlam, ömür boyu sürecek olan bir muhalefetin ilk işaretiydi.

Hülâsa zaman çabuk ilerledi. İlk defa Şıpka Müdafii Hulûsi Paşa'nın hediye ettiği çizmeleri, daha altı yaşı dolmadan giyen Mustafa İsmet, 1892 yılında Sivas Askerî Rüştiyesi'ne girdi ve yakasına 32 numarayı işlettirdi. (Apolet numarası). Her ne kadar Mustafa İsmet sekiz yaşında ise de kendisine Rüştiye'nin geleneği icabı «İsmet Efendi» denilmeye başladı. Fakat Mustafa İsmet Rüştiyeye ilk girdiği andan itibaren «efendi» sıfatından çok «Paşa» lığı düşünüyordu.

Aslında «Paşalık» Rüştiyeye giren her Osmanlı çocuğunun kalbinde yatan bir aslandı. Fakat küçük Mustafa İsmet, kafasına koyduğu bir şeyi gerçekleştiren bir öğrenci olduğu için kalbinde yatan aslana kavuşmakta da güçlük çekmeyecek, ömür boyunca kendisine «Paşa» dedirtecekti. Bir ara (yâni 26 Kasım 1934 te) 2525 sayılı soyadı kanunu çıkınca kendisine Atatürk tarafından bir soyadı bulundu: İnönü...

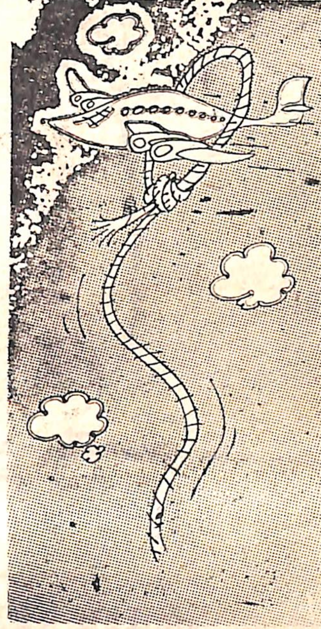
Soyadı Kanununun çıktığı sıralarda herkese soyadıyla seslenmek moda olduğu için Mustafa İsmet'in «paşalığı» bir süre kullanılmadı ve «İsmet Paşa» yerini «İsmet İnönü» aldı. Fakat zamanla bu da geçeceği için İsmet Paşa'nın kalbi rahattı. (Şimdi burada bir parantez açalım ve bu soyadı meselesine dönelim).

İsmet Paşa'nın soyadını alışı, yâni İsmet İnönü oluşu Gazi Mustafa Kemal'in 2587 numaralı özel kanunla «Atatürk» soyadını alışının iki gün sonrasına rastlar. 26 Kasım 1934'te o zamanki adıyla Hâkimiyet-i Milliye şimdiki adıyla Ulus gazetesinde Atatürk'ün bir mektubu yayınlanır. Atatürk bu mektubunda «İnönü meydan muharebesinin baş kahramanı olması dolayısiyle İsmet Paşa'nın alacağı soyadının İnönü olmasını çok yerinde bulduğunu ve kendisine bu soyadını verdiğini» bildirir. Bu mektup 15 Kasım 1934 tarihini taşır. Demek ki, Gazi, bu mektubu soyadı kanunu tamamlanmadan önce hazırlamış ve İsmet Paşa'ya «İnönü» soyadını münasip görmüştür. (Bak: Resmî Gazete 2 Temmuz 1934; ya da Şevket Süreyya Aydemir! İkinci Adam, birinci cilt sayfa 416). O tarihlerde Millet Meclisi 2590 sayılı bir başka kanun daha kabul etmiştir ki, bu kanunla «lâkap ve ünvanlar» kaldırılmıştır. Bugün de yürürlükte olan bu kanuna göre; bir kimseye «Efendi, Bey, Ağa, Hacı, Hafız, Hoca, Molla, Hanımefendi, Hazretleri ve Paşa» gibi sıfatlarla hitap etmek yasaktır. Bugün de yürürlükte diyoruz ama; bir yasanın; bugün fazla bir şey ifade etmediği için; bu yazıya hiç aldırmayın ve muhatabınıza rahatça «paşa, molla, beyefendi, hacı, hafız» diye hitap edin. Kanunun yakasından paçanızı kurtarırsınız; çünkü adı geçen 2590 sayılı kanun 1934 yılının kanunudur ve raflarda tozlanması bir yana ancak Hergele Meydanı ya da Eski Eserler Müzesinden tedarik edilebilir.

Tefrikamızın burasında parantezi fazla açıp İsmet İnönü'nün büyüklük anılarına döndüğümüzün farkındayız. O halde hemen parantezi kapayarak sadede gelelim. Fakat sayfanın da sonuna geldiğimiz için haftaya devam etmek üzere şimdilik hoşça kalın.

(Devamı haftaya)

Uçak kaçırmaya karşı tedbirler alındı.

Ankara — Ulaştırma Bakanı Menteşe, son uçak kaçırma olaylarını kınadı ve bu olaylar karşısında kına yakanların gizli maksatlı kişiler olduğunu söyledi. Ulaştırma Bakanı sözlerine devamla Türkiye'deki hava alanlarında gerekli tedbirlerin alındığını bildirdi. Bakan demecine şöyle devam etti:

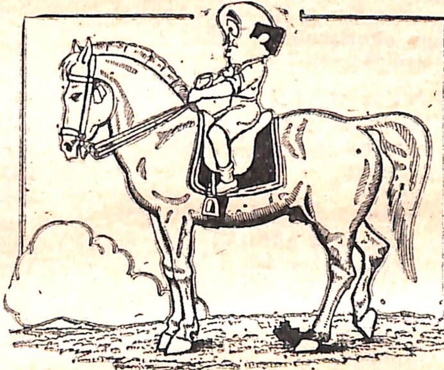
«— Devlet Hava Meydanları, Türk Hava Yolları ve Uçak Seyahat Anonim Şirketi yöneticileriyle Ankara'da bir toplantı yaptık ve uçak kaçırma olaylarıyla ilgili olarak gerekli tedbirleri aldık.»

Bakanın tedbirler hakkında fazla bilgi vermemesi ve diğer ilgililerin de Bakanın izni olmadan konuşmayacaklarına dair Başbakanlık genelgesini öne sürmeleri üzerine AKBABA muhabiri hava alanlarındaki tedbirleri yerinde inceledi. Muhabirimizin tesbit ettiğine göre, Yeşilköy Hava Alanının ek tesislerine dört adet seyyar köfteci, 24 adet hediyelik eşya lüle taşı, püro ve Kapalıçarşı mamulâtı antika eşya satan dükkân ve bir adet de yeni tamir edilmiş telefon kulübesi yeni tedbirler cümlesinden olarak ilâve edilmişti.

YENİ ALFABE

İlkokulların yeni ders yılına başlamasıyla birlikte 27 yıllık ALFABE, Millî Eğitim Bakanlığının açtığı bir yarışma sonucunda değiştirilmiş ve ilk parti beş milyon adet, okullara dağıtılmıştır.

Yanda ilk sayfasının fotoğrafını gördüğünüz yeni Alfabe para ile satılmayıp bedava temin edilmektedir.

At

POLİTİKA GÖZLÜĞÜYLE PARLÂMENTO SÖZLÜĞÜ

— A —

— II —

AÇINSAMAK : Bir yerin özelliklerini meydana çıkarmak üzere orada araştırma ve inceleme yapmak; Parlâmento heyetlerinin yurt dışı gezileri.

ACEM AŞİRAN : Türk musikisinde aralıkları biribirine müsavi olmayan 24 dereceli ses dizisi; Parlâmentoda fikir birliği.

AF : Suç, kusur, borç veya ceza bağışlama veya bunların bağışlanması; seçim bildirgelerinin bir bölümü.

ÂFAKÎ : Belli bir konu üzerine olmayıp şuradan buradan yapılan konuşma; Parlâmentoda usûl hakkında söz alıp yapılan konuşmalar.

AFAROZ : Hıristiyanlıkta kilise tarafından verilen cemaatten kovma cezası; AP. Yüksek Haysiyet Divanının kırkbirler hakkındaki işlemi.

ÂFET : Önlenilmesi insan elinde olmayan büyük felâket; seçim sonuçları.

ÂFETZEDE : Seçmen.

AFSUNLAMAK : Büyülemek; bir vergi kanununun gerekçesini açıklamak.

AFTÂB-SÜVÂR : Sabahları erken kalkan, gün doğmadan uyanmak âdetinde bulunan kimse; 1960'tan önce ve 1965'ten sonraki iktidarların başları.

AFYON : a) Haşhaş başlarında yapılan çizintilerden sızarak pıhtılaşan süt.
b) Türk — Amerikan uyuşmazlığı.
c) Bir kısım Parlâmento konuşmasının niteliği.

AFYONKEŞ : Aslen Keşan'lı olup adaylığını Afyon'dan koyup kazanan.

AĞA : a) Osmanlı İmparatorluğunun son zamanlarında okur yazar olmayan yaşlıca uşaklara, küçük esnafa, bekçi, korucu gibi küçük hizmetlilere verilen ünvan.
b) Devr-i demokraside seçmenbaşı görevini yapan büyük hizmetlilere verilen ünvan. **(Ağanın elinden, elinden; zalimin dilinden, dilinden).**

Deli'mizi vermeyiz

BURHAN ESEN

ZANNEDERSEM nüfus sayımı için gitmiştim Sümbüllübahçe köyüne. Abuk sabuk konuşan biri vardı. Orta yaşlıydı. Köy içinde Türkçeyi en iyi konuşan da oydu.

Muhtar:

— Deli... demişti... Kore'de Kunuri savaşında dört yanını Çinliler sarmış. Bre o yana seğirtmiş, beri yana koşmuş bizim Şakir, mümkünü yok! Göz göre göre yesir düşecek.. sonunda paçayı kurtarmasına kurtarmış emme, akıl gitmiş bi kere. Hâlâ savaştayım sanıyo. Anlatamıyoz Kunuri'de değil de, Sümbüllü bahçe'de bulunduğunu.

Kimseye zararı yok. Artık yetiklerimizle geçinip gidiyo zavallı. Yalnız kısa boylu gişilerden hazzetmez. Geçenlerde bi tahsildar geldiydi. Kısacık boylu, bastıbacağın biri. Yüz desen irin gibi, sapsarı. Durduk yerde mıkdar etmediler zatımı. Hemen çakalladım işi:

— Ülen tahsildar bey, dedim, işini tez gör, tüy buradan!

Herifçioğlu ukalânın önde gideni:

— Hökümatın işine garışma mıkdar, demez mi...

— Hökümatın işiynen, fakirin bilmem nesine karışılmaz... Ne halın varsa gör, dedim.

Saldık yakasını tahsildarın. Gitmiş gayfeye, bizim Deli Şakir'in karşısına beşlik şeher simidi gibi kurulmuş. Garsuna:

— Yap bi şekerli... komutunu vermiş.

Ulan hırbo, o bi garış boy, köstebek ilâcı rengine çalan yüzle bizim Deli Şakir sana karşısında gayfe mi içirtir! Adam zati Kunuri'de sanıyo kendini. Tahsildar da olmuş mu Çinli. Atılıvermiş üzerine yesir öyle alınmaz, aha böyle alınır diye. Elinden zorla almışlar. Çentesi yerlere düşmüş, gözlükleri kırılmış. Kellesinin şerbeti oluk oluk dökülmüş torpağa. Seğirtip bana haber ettiler:

— Oh olmuş... dedim. Köyün delisi hökümat mökümat diğner mi?..

İşim bitip de şehire dönünce ilk işim kaymakam beyi görmek oldu:

— Beyefendi, dedim, Sümbüllübahçe'de bir Kunuri kahramanı var!

— Eyi.. anladık.. emekli maaşı mı istiyor?...

— Biçarenin aklı başında değil ki, istesin. Köyde çoluk çocuk maskarası olmuş. Vakit geçirelim diye önüne gelen azıtıyor.

— Hükûmet tabibine söyle. Akıl hastanesine göndersinler...

Gerekli formalite tamamlandı. İş Şakir'in köyden alınarak, hastaneye sevkine kalmıştı. Sümbüllübahçe muhtarı burnundan soluyarak odamdan içeriye girmişti.

— Hoşgeldin muhtar!

— Pek hoş gelmedim, kavga etmek için seğirttim yanına.

— Kusura bakma. Muhtarsın azcık aklın erer kırtasiye işine. Muamele tekemmül edesiye kadar günler geçti. Ama gözünüz aydın. Deliden kurtarıyorum sizi. Yarın jandarmalar köye gelecek. Şakir'i alıp, hastaneye yâni tımarhaneye götürecekler...

— Biz köyümüzün delisini kimseye vermeyiz!

— Hoppala... Bu da nereden çıktı?

— Köye geldin. Yedirdik, içirdik. Altına kaba döşek serdik. Ne bilirdik kötü fiylin olduğunu?

— Muhtar iyilik olsun diye kaymakama rica ettim. Hastanede tedavi edilir. Kunuri'de değil de, yeni adı ile zamlar diyarında yaşamakta olduğunu öğrenir...

— Herkesin aklı kendine yeter. Cenderme elimizden alamaz Şakir'i... Gerekirse direniriz. Kaymakam dayatırsa yörüyüşe geçeriz. Dediğim dedik, çaldığım düdük derse masasını işgal ederiz.

— Hadi canım sen de!..

— Otur şuraya. Bir kahve söyleyim. Aklın başına gelsin. Elin delisi için başına ne diye dert açacaksın?

— Sümbüllübahçe köyü ayak üstünde. Deli Şakir gediyo diyerekten kimsenin ağzını bıçak açmıyo. Köy susuz, ekmeksiz hattâ mıktar Üso'suz olur emme Deli Şakir'siz olmaz! İş açtın başımıza. Kan gövdeyi götürecek deye korkuyom!

— Yahu kardeşim, şu Delinin abuk sabuk konuşmaları keyif mi veriyor size?..

— Öyle deme... Siz şeherlilerin aklı ermez böyle işlere. Köyde ne teyatura var, ne sinama. Topu topu bi Deli Şakir'imiz vardı. Artıp da yetiyordu bize. Çoluk çocuk eğlendiriyordu hepimizi. Şakir giderse köylü ne halt eder? Nasıl vakit geçirir?...

Kırk yıl düşünsem işin «eğlence» faslı aklıma gelmezdi:

— Siz bu herifi seviyor musunuz?

— Sevmek de ne biçim lâf? Bayılıyoruz!...

— Onun iyileşmesini, aklını başına devşirmesini de istersiniz öyleyse... Bırakın hastaneye gitsin. Kafası yerinde dönsün...

— Bizim aklımız yerinde de ne faydası dokandı şimdiyedek? Deli Şakir'in şimdi ne algısı var, ne de vergisi. Ekmek elden, su gölden... Yediği önünde yiyemediği ardında. Köyün genç dullarının yatak odalarına girse bilem, dedikodu eden yok!

Yarın aklı başına gelirse... Devalasyondu, bina vergisiydi, panga borcuydu, koparatif kazığıydı diyerekten temelli zıvanadan çıkar. Biz zavallı akıllılar gibi, şaşkın ördeğe döner.

Lâfın kısacası, biz delimizi kimseye vermez, akıllandırmayız! Var kaymakama habar et!

Burhan ESEN

Esnaf Bayramı kutlandı. — Gazeteler —

BAYRAM YERİ!

Veda

Bütün ümitlerim kesik,
Hayâller,
Oldukları yerde kaldı;
Annemin gözlerinde iki damla
Babamın yüzünde kahırlı isyan...
Ama ne var ki olacak bu,
Her şey tamam,
Saatını bekliyorum
Elveda bütün hayata:
OTOBÜSE BİNİYORUM...

Fikret YILMAZ

Kesilecek adam

Muzaffer İZGÜ

OTUZ yıllık memurdu. Ama öyle, göbeği şişkin imzacı müdürlerden, ensesi kalın istatistikçi muavinlerden değil, ufacık, devlet çarkının içinde kum tanesi kadar bir memurcuktu. Kadro gelmiş, terfi gelmemiş, terfi gelmiş, kadro gelmemiş, ömür gitmiş, maaşı sekizyüz demiş, bir türlü sekizyüz bir dememişti. Her memur gibi, o da, ucuz eğlenceyi çocuk yapmada bulmuş, Allah uzun ömürler versin nur topu gibi altı evlât sahibi olmuştu. Kimi ilkokulda, kimi ortaokulda, kimi lisede, biri de üniversitedeydi... Ev kira, bakkal borç, hastalanmak lüks, yaşayıp gidiyorlardı. Ama, Hayrullah efendinin bu yaşantıya, bir aile başkanı olarak büyük katkıları bulunuyordu. Örneğin, en ucuz sigarayı bile yarım yarım içiyor, gömleği eskimesin di ye yaka ve kol uçlarına naylon torba parçaları geçiriyor, ayakkabılarını kendisi tamir ediyor, hattâ eski gaz tenekelerinden soba boruları bile icadediyordu...

Bir sabah, devalüasyon haberiyle uyandı uykudan. Ne bilsindi Hayrullah efendi devalüasyonu mevalüasyonu. Onun bildiği, sadece paranın değeri düşecekti, hepsi o kadar. Mırıldandı:

— Zaten düşük, dedi. Bundan böyle sadece ekmek yeriz, olur biter.

Durdu:

— Ama biz insan değil miyiz yahu? dedi. Et yemek, meyve yemek, sinemaya gitmek, içki içmek bizim de hakkımız değil mi?

Kızdı... Ama bilmeden kızdı... Önünü ilikledi, il konağının merdivenlerini tırmandı. Rengi uçmuş devlet sandalyasına çöktü. Taktı gözlüğünü, yaktı yarım sigarasını, çekti dumanını...

— Pof, dedi, pof!...

Sonra, bir iş için gelmiş vatandaşın elinde tuttuğu gazeteyi istedi. Manşeti okudu:

«Personel Kanununun uygulanabilmesi için gerekli olan beş milyar lira çeşitli kaynaklardan bulunarak kanun kabul edildi.»

Sevindi... İçini ılık bir ürperme kapladı. Hele hele, zamlı maaşların 1 Kasımdan sonra alınacağını okuyunca, ne saati düşündü, ne de sigara sayısını. Yaktı bir yarım sigara daha:

— İyi be, dedi içinden, haftada iki olmasa bile galiba 1 Kasımdan itibaren haftada bir kez et yiyebileceğiz. Sonra, meyve de... Hani, o iri iri şeftalilerden...

Parmaklarını, sanki iri bir şeftalinin tüylerinde gezdiriyormuş gibi, kurutmalığın yuvarlak yerinde gezdirdi...

Yanındaki masada oturmakta olan Sadık bey:

— Tamam ha bu sefer, dedi. Okudun mu gazeteyi?

— Okudum, diye cevap verdi Hayrullah efendi.

— Bizim beş milyarı bulmuşlar. Kasımda tamam...

— Tamam tamam... Allah devlete millete zeval vermesin!...

— Âmin âmin... Ben şöyle tüylü bir palto yaptıracağım...

— Ben yine eskisiyle idare edeceğim, üniversitedeki oğlana, malûm ya...

Sustular... Gözler evraklarda, kafalar zamlı maaşta... Düşler, hayâller, mutluluklar...

Hayrullah efendi öğleyin, kamburunu arkasındaki demir dolaba şöyle bir iki sürtüştürüp kaşıdıktan sonra, ayağa kalktı:

— Ah, dedi, ah... Şöyle bir elli kuruşu feda edip almalıydı ki o gazeteyi, evde okumalı, bayram etmeliydi sekiz baş horanta... Bayram ki, ne bayram...

İndi yıldan yıla daha dik gelen merdivenleri... Ne de olsa, şurda hiçbir şey kalmamıştı Kasıma. Şimdiden kendine bir ayakkabı peyleyebilirdi her zamanki ayakkabıcısından. Vitrine baktı... Ayakkabıcı:

— Eee, giyersiniz tabiî Hayrullah efendi, dedi. Bu zamanda devlet memuru olmak varmış, devlet memuru... Kusura bakma ama, tüm millet size çalışıyoruz yahu...

Seslenmedi Hayrullah efendi. Diyebilirdi:

«Keyfimizden elli liralık ayakkabıyı üç taksitle alıyoruz.»

Demedi... Sadece:

— Şu kaça? diye sordu bir siyah ayakkabı için.

— Yetmiş, dedi ayakkabıcı.

— Pahallanmış...

Gürledi ayakkabıcı:

— Pahallanır ya! Hep sizin yüzünüzden. Devlet size zam yapabilmek için zam üstüne zam, vergi üstüne vergi...

Kamburu biraz daha irileşti Hayrullah efendinin, boynu biraz dah düştü öne. Öksürür gibi bir ses çıkardı, anlamadı ne dediğini kendi de... Küçük adımlarla çıktı gitti dükkândan... Her zamanki dolmuşa bindi.

— Ohoo, dedi şoför, Hayrullah baba, var mısın yerlerimizi değişelim, ha? Sen geç bu direksiyonun başına, ben geçeyim senin masanın başına. Sen salla direksiyonu al paranı, ben sallayayım başımı, alayım maaşımı?...

Eli çantalı, ensesi kalın biri:

Para darlığı devam ediyor. — Gazeteler —

DARAĞACI!

— Efendim, dedi, bey amca memursa kusura bakmasın ama, onların yüzünden paranın da değeri düştü. Ne vardı yâni hükûmeti bu kadar Personel Kanunu diye sıkıştıracak?

Kocakarının biri:

— Gaza zam, şekere zam da onların yüzündenmiş, dedi.

Şoför bağırdı:

— Beyler, lûtfen birer lira!...

— Aa aaa, dedi kocakarı, dün yetmişbeşti evlâdım, nasıl oldu bir lira?

Şoför, gelişigüzel uzattı elini geriye:

— Nah işte bunların yüzünden, dedi.

Kocakarı yan yan Hayrullah efendiye baktı, homurdanarak uzattı bir lirayı şoföre... Ufaldı Hayrullah efendi. Sinek oldu sanki, yapıştı arabanın kirli camına.

Dolmuştan indiğinde, bir tuhaf geldi ayakları ona. Ezilmiş, yok olmuş gibi... Yan yan yürüdü gitti bakkala:

— Yarım kilo kırmızı mercimek, dedi. Bir de sigara!

Bakkal, sigarayı uzattı, mercimeği tartarken:

— Batırdınız be memleketi, batırdınız, dedi. İğneden ipliğe dek zam üstüne zam... Geçinip gidiyordunuz işte, ne vardı yani hükûmete bu zamları kodurtacak? Tutturdunuz bir maaşlara zam diye, memleketi allak bullak ettiniz. Revayı hak mı bu yâni?

Kolaydı buna cevap vermek. Elindeki sigara paketini çarpardın bakkalın suratına, ardından mercimek kesekâğıdını:

— Al ulan, derdin...

Ya o sekiz horanta!...

— Haklısın Mustafendi, haklısın, dedi.

— Yok boykotmuş, yok Persen'miş... Sanki devletin kasası parayla tıklım tıklım dolu da size mi vermiyor? Sıkıştırdıkça sıkıştırdınız, sıkıştırdıkça sıkıştırdınız, ne yapsın devlet, tabiî nohuta zam, mercimeğe zam...

Hayrullah efendi, yutkunur gibi:

— Mercimeğe de mi? diye fısıldadı.

— Mercimeğe de ya, ne sandın? Yarım kiloda yirmibeş kuruş zam ama, sen yine o parayı kendi cebinde bil. Çünkü, o yirmibeş kuruş, Personel Kanununa yardım parası. Allah memur olmayan öteki vatandaşlara acısın. Yok canım, yanlış meslek seçmişiz, bakkal olacağımıza bir memur olacaktık, tart, veresiye, şu, bu... Öteki öyle mi ya, ay başı geldi miydi, tıkır maaş, hem de zamlı maaş...

Yürüdü gitti Hayrullah efendi. Daha da ufalmıştı. Sadece, o, otuz yılın kamburu kalmıştı orta yerde. Bir de, elindeki yarım kilo mercimek. Sekiz baş horantanın, bir günlük eti, sebzesi, vitamini, meyvesi olan mercimek...

Afiyet olsun Hayrullah efendi...

Muzaffer İZGÜ

YELPAZE

REFİK ERDURAN

ACIMASIN DA...

ZATEN pek yufka olan yüreğim yıllar geçtikçe büsbütün yumuşamaya, sütü fazla kaçmış su böreğine dönmeye başladı.

İnsanların acı çekmesine hiç dayanamıyorum.

Dertlerin çabucak çözümlenebileceği umudum zayıfladıkça zayıfladı («Kalmadı» diyeceğim ama dilim varmıyor). Artık tek düşüncem arada çekilecek eziyetlerin mümkün mertebe azaltılması. Yâni anestezi merakına benzer bir tevekkül geldi üstüme.

Bir dostun kötü bir hastalığa yakalandığı haberini mi aldım? İyileşip iyileşmiyeceğinden önce şunu soruyorum hemen:

— Çok çeker mi?

Eğer hekimler ıstırap verici bir durum olmadığını, ya da olsa bile ağrının dindirilebileceğini söylerlerse rahat bir nefes alıyorum. Ve o hapları mapları geliştirmiş olan kişilere bir büyük aferin çekiyorum içimden.

İnsanlık pek yakın zamanlara kadar öyle nimetlerden yoksunmuş. Geçen gün On Dokuzuncu Yüzyıl başlarında diş çekilmesini gösteren bir resim tüylerimi ürpertti. Dişçilik değil, cellâtlık âdeta!

Sahnenin kanlı teferruatını anlatmayacağım. Yalnız dikkatimi çeken bir noktayı söyleyeyim: Koltuğa iplerle bağlanmış, iri kerpetenlerle teker teker dişleri sökülürken gözleri yerinden uğramış adamcağızın bir avucuna da mum ateşi tutuyorlardı!

Resmin altını okudum. Meğer o zaman âdetmiş: çekilen dişin acısını unutsun diye kritik anlarda kurbanın başka taraflarını acıtırlarmış.

Önce içerledim, sonra hak verdim heriflere. Eğer küçük acı büyüğünü hafifletiyorsa neden o usulden yararlanılmasın?

Devalüasyon adıyla Türk ekonomisinin bir akıl dişi daha çekilirken gazetelerimizin baş sayfalarını kaplayıveren kolera velvelesinin sırf dikkati başka tarafa çevirmek için uçurulmuş bir belâ balonu olabileceğini duyunca o resmi hatırladım.

Bazı meslekdaşlarım o manevraya da kızmışlar. Benim tepkim ise son zamanlardaki tevekkülüme uygun oldu:

— İyi, iyi! Madem ekonomik dertler çözümlenemiyor, bâri ahalinin can acısı biraz önlensin!

Gerçek acıları ürkütücü balonlarla hafifletme tekniğinin uygulanışında bundan sonra da basınımıza büyük görev düşüyor.

Her yeni ekonomik sarsıntı haberinin üst tarafında çok daha büyük puntolu başlıklarla belâ öcüleri sunulmalı. Bunlar doğruluk derecesi kolayca araştırılabilecek kesin durumlarla değil, kolera tehlikesi gibi karışık ihtimal hesaplarına dayandırılmış söylentilerle ilgili olmalı:

«Dünya iklimi değişirse Karadeniz taşacak!»

«Gerekli jeolojik ve zoolojik şartlar doğarsa Anadolu'nun kanguru istilâsına uğraması ihtimali var!»

«Bir demografi uzmanı; ontojeni, filojeninin tekrarıdır formülü uyarınca, Türkiye nüfusunun yüzde altmışyedisinin 1984 yılına kadar zenci olabileceğini söylüyor!»

Basın kanalıyla halka anestezi kabilinden kullanılabilecek başka usuller de var.

Birkaç hafta önce ünlü bir boza müessesesinin bir reklâmını gördüm:

«Zam yapmıyoruz.»

Bu iki kelimelik reklâm pek hoşuma gitti. Düşünürseniz, gerisindeki prensip çok yeni ve —ağrı hafifletme açısından— etkili. Bana kalırsa zam yapmayan bütün başka firmalar da bu müjdeyi basında sık sık tekrarlamalı, ne şanslı kişiler olduğumuzu hepimize her fırsatta hatırlatmalı.

Mağaza vitrinleri şöyle levhalarla donanmalı:

«Kazık atmıyoruz.»

«Müşterileri avanak yerine koymuyoruz.»

«Terazilerimizde beher kilo gerçek bin gram çeker.»

Sokaklarda s ü t ç ü l e r bile «Süüüüüt!» diye değil, şöyle bağırmalı:

— Süte su katmıyoruuuum!

Aslında bu tekniğin yalnız para pul konularında kullanılması yazık olur.

Tabii —uygulanabilirse— bu teknik için en umutlu alan politika. Kürsüye çıkan kodaman her zamanki gibi «Şöyle yapacağız, böyle edeceğiz» hikâyelerine girişeceğine, neler yapmayacağını sıralar:

— Ey ahali, ben koltuğa yapışıp kalmayacağım! Yakınlarıma haksız çıkarlar sağlamayacağım! İç politikada, dış politikada, ekonomik alanda sağ gösterip sol vurmaya, sol gösterip sağ vurmaya kalkmayacağım! Her şeyi sis perdesine gömüp bütün soruları lâf salatalarıyla savuşturmaya çalışmayacağım!..

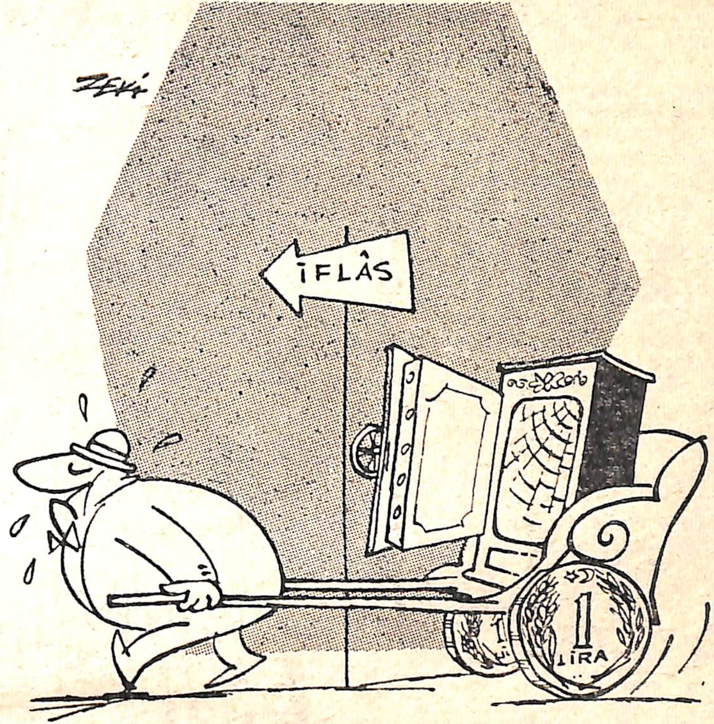
Geçmişteki icraatının hesabını da şöyle verebilir:

— Sizi açlıktan öldürmedim! Doğmamış bebeklerinizin sırtlarına yüklediğim borçlar adam başına bir milyon liranın altında hâlâ! Ülkeyi atom savaşına sokmadım, Çin'i işgal için ordu yollamadım, Suudî Arabistan'a bir karış toprak kaptırmadığım gibi ulusal haysiyetimizi de Uruguay'a bir nebzecik ezdirmedim!

Evet, uygulanabilse iyi ama, ben bu teknik için politikada geleceği umutlu görmüyorum. Neden derseniz, söyleyeyim:

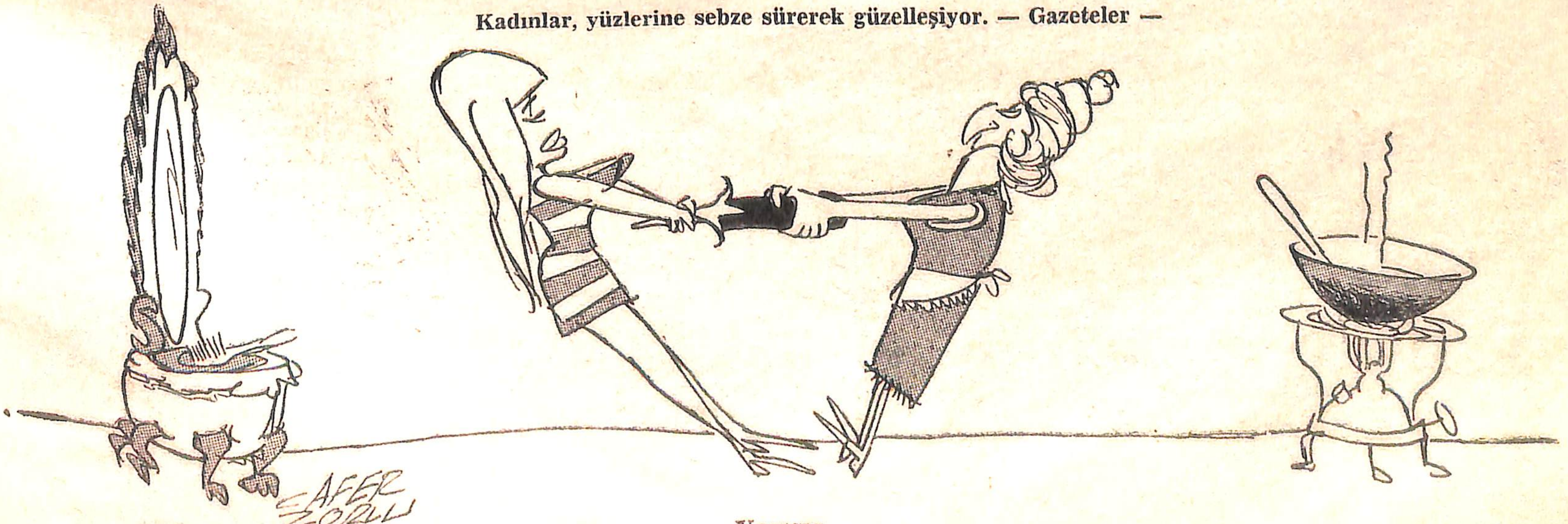
Görünür gelecekte yurdumuzda bütün bunları söyleyebilecek politikacı kalacağından şüpheliyim de ondan.

İthalâtçılar para sıkıntısı çekiyor. — Gazeteler —

Yazısız

Kadınlar, yüzlerine sebze sürerek güzelleşiyor. — Gazeteler —

Yazısız

DOKTORUNUZ

İstanbul'un Mecidiyeköy semtinden C. D. adındaki okuyucumuz kahvenin uykusunu kaçırdığından bahsediyor ve bizim kahve konusunda ne düşündüğümüzü soruyor.

Sayın okuyucumuz kahveyi aklına takmışa benziyor... Diğer içtikleriyle yediklerini düşünecek olsa mazallah sabaha sağ çıkar mıyım, çıkmaz mıyım diye hiç uyuyamazdı. Öyle değil mi ya?.. Bizde her şeyin nasıl açıkta satıldığı malûm. Adam başına en çok mikrop, basil falan gibi tehlikeli mevaddın düştüğü bir ortamda yaşamaktayız. Hattâ bu sebeple, yâni bu kadar aşırı tehlikelere rağmen yaşayabilmemiz nedeniyle dünya sağlık çevrelerinde «Türk gibi kuvvetli» sözü yayılmış bulunmaktadır. Bu söylediklerimizin ışığı altında acaba yarın sabaha sağ çıkar mıyım çıkmaz mıyım sorunu veya veciz bir ifadeyle «Sabaha çıkmak veya çıkmamak, işte bütün mesele!» sorusu karşısında hiç uyuyamamak varken sizin sadece kahveden uykunuzun kaçması mutlu olduğunuzu gösterir. Sizi tebrik eder, sonsuz mutluluklar dilerim.

* * *

Kurtalan'dan İ.K. adındaki diğer bir okuyucumuz ise et nedir, vücuda faydalı mıdır? diye soruyor. Cevabını verelim:

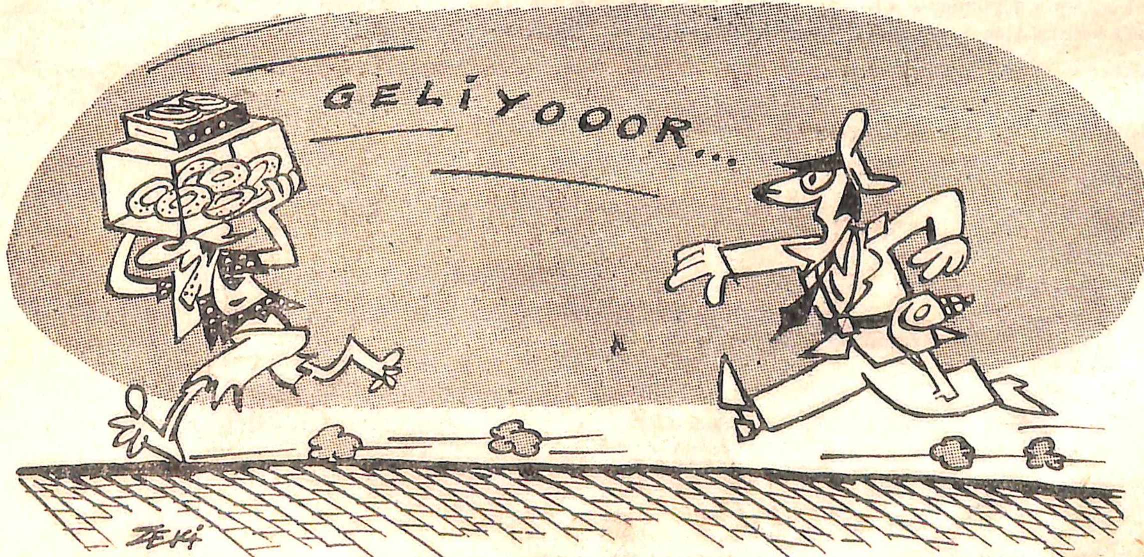
Et, Anka kuşu gibi bir şeydir; çünkü bazı vatandaşlara göre vardır, bazı vatandaşlara göre ise yoktur. Siz, et nedir diye sorduğunuza göre her halde etin ne olduğu hususunda, elle tutulur gözle görülür cinsten, bir fikriniz yok. Bunda haklısınız da, çünkü kendisini pek seyrek gördüğünüz için —ve hafızai beşer nisyan ile malûl olduğundan— unutmuş olmanız ihtimali vardır. Esasen geçenlerde Türkiye Tabipler Birliği tarafından yayınlanan bir rapor, çoğu vatandaşlarımızın ete karşı bir daüssıla duygusu içinde bulunduklarını söylüyordu. Çünkü eti çok ender görüyorlarmış. Şimdi size aşağıda, et yiyebilen talihlilerin listesini veriyorum. Tabipler Birliğinin kim ne kadar et yiyor bahsindeki bu listesinde kendi durumunuzu bulabilirsiniz. Listeyi aynen naklediyorum:

Köylülere et yeme sıklıkları sorulmuştur. Cevapları ve oranları şöyledir:

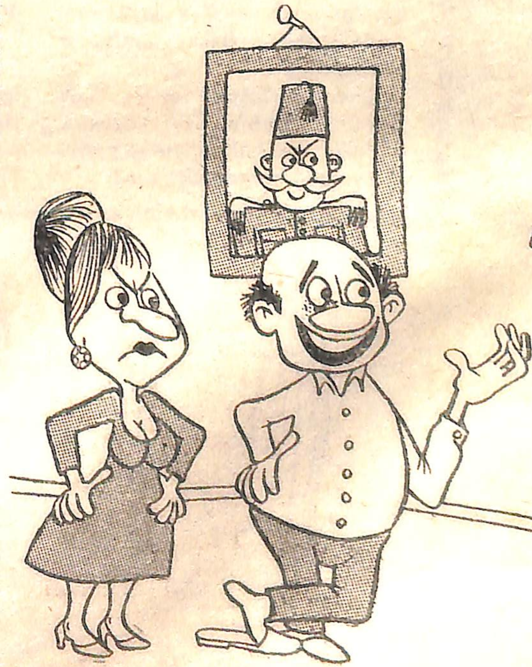
Her gün yüzde 1.0; haftada iki defa ve daha sık yüzde 6.7; haftada bir yüzde 12.7; iki haftada bir yüzde 19.4; ara sıra, rastgeldikçe, kışın ara sıra, kışın bir defa, kurbandan kurbana, senede bir defa, iki üç ayda bir, bayramdan bayrama, senede bir defa yüzde 52.9; bilmiyor yüzde 0.9...

Şimdi de sorunuzun et faydalı mıdır bölümüne geçelim. Günde 100-150 gram kadar et muntazaman her gün olmak şartıyla insan vücudu için şarttır. Eğer bunu yerine getiremiyorsanız gelecek yıl Türkiye Tabipler Birliği tarafından yayınlanacak olan talihliler listesini bekleyecek ve orada terfi edip etmediğinizi göreceksiniz.

Yazısız

— Hizmetçi kızla sobayı kurduk.. sen ne dersin karıcığım?..

...evi yaptı. — Gazeteler —

...erisi !..

DİYOR Kİ..

Dikkat! Modern etlerimiz buzdolabında değil, soğuk soğuk haberler veren sansasyon gazetelerimizin satırları arasındadır.

* * *

Ege bölgesinden bir okuyucumuz da gece rüyasında balık görmüş, bunun ne anlama gelebileceğini, acaba büyük bir kısmet mi ifade ettiğini öğrenmek istiyor.

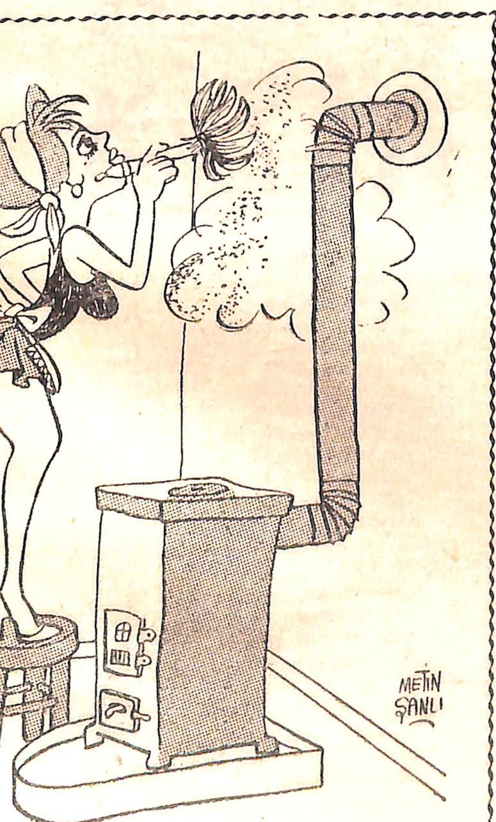
Efendim her şey gelişiyor bu dünyada, değişiklikler oluyor... Tabii ki rüya tâbirleri de değişiyor. Eskiden rüyada balık görmek büyük bir kısmet olarak tefsir edilebilirdi, fakat, bugün artık, yâni balıklarla dolu denizlerimizde balığın zor bulunduğu günümüzde, rüyada balık görmek insanın büyük bir kısmete konacağını değil sadece bir balık satın almasının mümkün olabileceğine delâlet eder... Çünkü, bugün, orta halli bir vatandaşın balık yüzü görmesi o kadar zorlaşmıştır ki, gerçek hayatta balık görünce rüyada görmüş gibi olmaktadır!

* * *

Kandıra'dan A.T. adında bir okuyucumuz arada sırada otobüs yolculuğu yaptığını fakat otobüse yolcuyla birlikte tavuk, horoz gibi kümes hayvanları ile bazı hallerde de av köpekleri alındığını, insanların yanı sıra kapalı bir yerde hayvanların bulundurulmasının doğru olup olmadığını soruyor. Bu, sağlığımıza zararlı mıdır diyor.

Kanaatimce sağlığa şu bakımdan zararlıdır. Biliyorsunuz bizim karayollarımızda sık sık trafik kazaları olmaktadır. Yanınıza tavuk, horoz ve av köpeği gibi değerli hayvanlarınızı almamalısınız. Çünkü bir kazada hem canınızı, hem malınızı kaybetmek tehlikesiyle karşı karşıyasınız. Eskiden en tehlikeli yollarda bile adamı «Ya canını, ya malını!» diye tehdit ederlerdi. Şimdi ise trafik eşkıyaları insanın hem canını hem de malını bir anda alıveriyorlar. Onun için mallarınızı otobüslere yatırmayın, sağlam bir yer değildir. Kazada canınız gitse bile —mazallah— geride hiç olmazsa malınız kalsın evlâdü ayale...

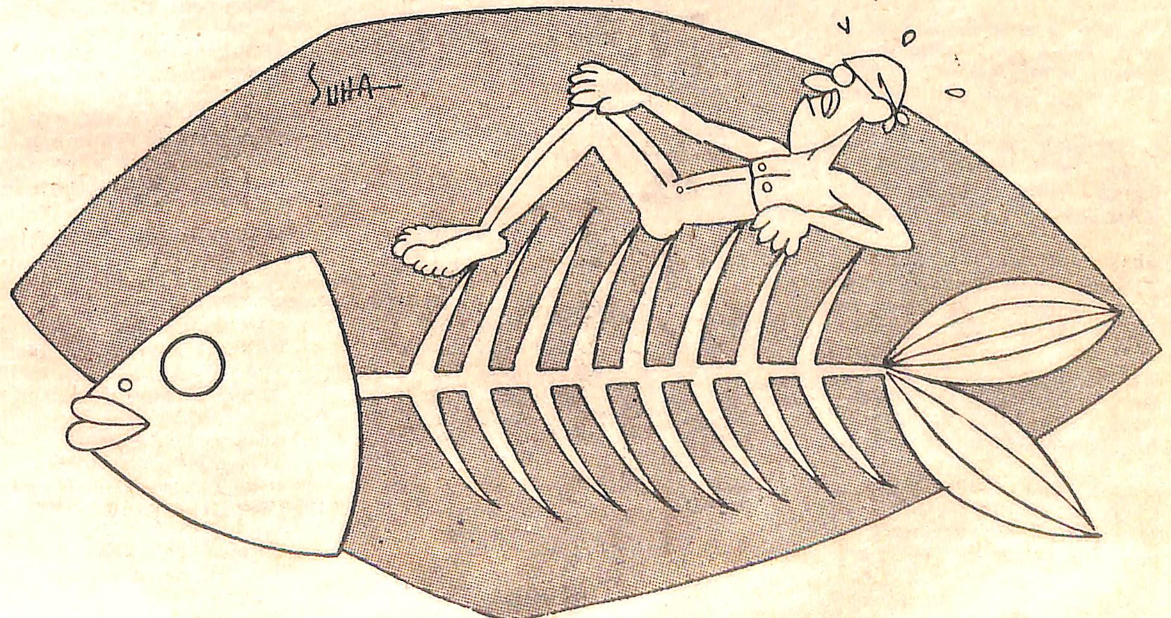
Reşit AŞÇIOĞLU

...a soba yanmadan ısındım,

Bir ihtimal daha var, o da gazetelerimizin yazdığı «Petrolden biftek elde edilecek» mealindeki haberleri beklemektir. Şayet bu fikir gerçekleşirse sizlere bildiğimiz klâsik tipte değil de modern etler yemek kısmet olacaktır... Kısmet artık... Beklemek gerek...

Tirol, balık neslini kurutuyor. — Gazeteler —

Fakir balıkçı!

MİZAH AÇISINDAN:

HALK EDEBİYATI ÖRNEKLERİ

ERHAN TIĞLI

— 2 —

Tahiri adlı ozan da meslekleri iğneleyen «Uğursuz Destanı» ile ün salmıştır. Şimdi de işbu destan ile müşerref olalım bakalım:

«Bilmem şu şehirde ne kâr eylesem
Yitirdim aklımı başta dururken
Dedim başım alıp firar eylesem
Bir kimse rasgeldi yolda yürürken

Nasihat eyledi dinledim anı
Varıp bir köşede tuttum mekânı
Çiftçi oldum ele aldım sabanı
Öküzlerim öldü döven sürerken

Ekmekçi oldum tuttu muhtesip beni
Koyvermedi yaktım can ile teni
Eksiğim duydular yedim dikeni
Kendimi unuttum aman dilerken

Çorbacı oldum döndü ciğerim kana
Paçacı oldum bir kelp düştü kazana
Gemici oldum çıktım bahr-ı ummana
İpleri kaçırdım yelken açarken.

Manav oldum ben de geçtim dükkâna
Gelmez oldu fındık ile kestane
Bekri oldum oldu yerim meyhane
Geldiler kolbastı bâde içerken.

Bakkal oldum oldu mekânım kapan
Benden yüz çevirdi cümle bezirgân
Bala yağa düştü beş on bin sıçan
Fıçıların ağzın açıp kaparken.

Boyacı oldum edemedim boyayı
Terzi oldum ilemedim çuhayı
Hallaç oldum tutamadım opayı
Kolum çıktı tokmağını salarken.

Tellâl oldum hayli maaş eyledim
Kehle pazarında savaş eyledim
Berber oldum bir kel tıraş eyledim
Başı koptu sakalını tararken.

Natır oldum açamadım kurnayı
Avcı oldum vuramadım turnayı
Mehter oldum çalamadım zurnayı
Derisin çatlattım davul çalarken.

Cambaz oldum edemedim saltayı
Balıkçı oldum kırdı balık oltayı
Kasap oldum ele aldım baltayı
Kendi başım yardım gerdan kırarken

Tabak oldum serdim bir iki meşin
Köpekler akçesin vermişler peşin
Yiyip bitirmişler kurusun yaşın
Üzerine vardım ağzın yalarken.

Kalaycı oldum kalayladım kapları
Hep kırıldı tavaların sapları
Hekim oldum yaptım ecza hapları
Birkaçın öldürdüm ilâç ederken.

Muhtar oldum gayet hayrette kaldım
Borazancı oldum çok boru çaldım
Mübarek gün deyü camiye geldim
Pabucum çaldırdım namaz kılarken.

Bilmem şu âlemde ne kâr eyleyim
Ahvalim demeye ne ar eyleyim
Dedim sarraflıkta karar eyleyim
Bir çingene kaptı para sayarken.

Yazarı belli olan Halk Edebiyatı örneklerinin sonuncusu olarak «Tekerleme» sunacağız. Bu konuda Kaygusuz Abdal'dan yararlanalım. Buyurun:

«Bir karınca devenin
Tepmiş oyluğun ezmiş
Bir budunu götürmüş
Biryan edip yemeğe.
Kelebek ok yay almış
Ava çıkmış dağlara
Geyikleri ürkütmüş
Dönüp ister kaçmağa.
İbicik buğday ekmiş
Manisa'nın çayına
Sivrisinek derilmiş
Irgat olup biçmeğe.
Domuz düğün eylemiş
Kızcağızın evere
Maymun makas getirmiş
Hil'atlerin biçmeğe.
İnek hamama girmiş
Boğa tellâklık eder
Su sığırı soyunmuş
Nöbet bekler yunmağa.
Leylek guduk doğurmuş
Zurna çalar ovada
Balık kavağa çıkmış
Zift turşusun kurmağa.
Ey bu Kaygusuz Abdal
Sen bu nice lâf ile
Ya bunca yalan ile
Girer misin uçmağa!..»

B) ANONİM HALK EDEBİYATI ÖRNEKLERİ

1) MANİ

Anonim Halk Edebiyatı örneklerinin en ünlüsü ve en yaygını dörtlükler halinde yazılan «Mani» lerdir. Bunlarda genellikle birinci, ikinci mısralar doldurma olur, konuyla pek ilgisi yoktur, asıl anlam üçüncü ve dördüncü mısralarda verilir. İçlerinde öyle güzelleri vardır ki, dörtyüz mısrayla dahi anlatılamayacak özellikler taşır ve ılgıt ılgıt sarıverir ruhumuzu, benliğimizi... Bunları kimin söylediği ya da yazdığı belli değildir, yâni anonim ürünlerdir. Ama nice adı belli şiirleri yaya bırakır, bastırırlar... Halk sık sık mani'ye başvurur bu yüzden, sever, ezberler, beller, yeri gelince de hemen söyler karşısındakine. Halkçı, toplumcu şair ve yazarlar da yararlanırlar mani'lerden... Çünkü içlerinde samimî ve sade bir halk özü yatmaktadır hepsinin de...

Örnek mi istiyorsunuz, işte Yaşar Kemal'in yazdığı «İnce Memed» romanında geçen orijinal bir mani:

«Aman aman kara kız
Zülüfünü tara kız
Baban bekçi tutmaz mı
Koynundaki nara kız»

Ahmet Hamdi Tanpınar'ın yazdığı «Huzur» romanında da vardır bir kaç mani, türkü. İçlerinden birini yazıvereyim isterseniz sizlere:

«Akşam oldu yakamadım gazımı
Kadir Mevlâm böyle yazmış yazımı
Doya doya sevemedim kuzumu
Ben ölürsem yavrum seni döverler»

Ya, «Milliyet» in «Olaylar ve İnsanlar» sütununda rastladığım gerçek, manili mektuplaşmaya ve bunlardaki inceliğe, humora ne diyeceksiniz bakalım...

«Yeni evli bir genç evine mektup yazar askerden. Selâm kelâmdan sonra, doğrudan doğruya söylemeye çekindiğinden asıl sormak istediği meseleyi bir mani ile belirterek şöyle der:

«Ey mektup güzel mektup
Tezce köye var da gel
Bir iken iki olduk
Üç olduk mu sor da gel»

Babası ondan aşağı kalır mı, ne de olsa eski toprak, şıp diye anlayıverir ne demek istediğini ve alır kalemi eline, oğluna şu maniyle cevap verir:

«Bir dalda iki kiraz
Böyle mektup yine yaz
Tarla mahsul vermedi
Dönüşünde yine kaz»...

Halkımız böyle, isteklerini, duygularını, düşüncelerini manilerle bildirmeye, belirtmeye bayılır. Yazdığı çoğu mektupları:

«Kestane kebap
Acele cevap»

diye bitirir, kahve içip fincanı fal baktırmak için kapatırken:

«Neyse halim
O çıksın falım»

der, ya da bir fal duası vardır, onu okur. Duayı buraya yazalım da fal baktırmadan önce okuyun, olmaz mı!... İşte dua şu:

«İçtiğim kahvedir
Etrafı telvedir
Ey kahve perisi
Gönlümdekini bildir»

Ya şu, ninemden öğrendiğim, gece yatarken okunacak, mani biçimindeki dualara ne dersiniz!...

«Bismillâhi birsin
Ve billâhi nursun
Yetmişbin âyetül kürsü
Çevre etrafımda dönsün»

....

«Allah dedik girdik yola
Dört yanımız demir kale
Allah baş, peygamber yoldaş
Bizi akla getiren düşmanların
Ağzı mühür, dili taş...»

Ramazan ayında davulcuların söyledikleri ramazan manileri de pek hoştur hani. İçlerinden bir kaçını buraya alalım:

«Davulumun ipi kaytan
Sırtımda kalmadı mintan
Ver efendim bahşişimi
Alayım sırtıma mintan

Şekerim var ezilecek
Tülbentlerden süzülecek
Daha çok söylerim amma
Çok yerim var gezilecek

Evinizin önü üzüm
Taneleri dizim dizim
Beyefendi iki gözüm
Bahşişine yoktur gözüm»

Hele hele aşk, sevda manilerine doyum olur mu ya!... Sözgelişi, âşık şöyle seslenir sevdiğine, mani kuşunun aracılığıyle:

«Ben gülüme bakarım
Koklamaya korkarım
Yâr geliyor deseler
Ölü olsam kalkarım»

Ama ara yerdeki fitne ficurlar yalnız bırakmazlar ikisini. Birisi şöyle der, maniye dayanarak:

«Suya giden yolu var
Al basmadan şalı var
Ne dedin de vuruldun
Bardak kadar boyu var»

Oysa gönül yanardağ olmuş yanmıştır bir kere. Soğumaz ateşi, ne kadar soğutmaya çalışsalar. Yine de bildiğini okur ve sanki nisbet yaparmış gibi şöyle bir cevap verir onlara:

«Merdivende kırkayak
Kırkına vurdum dayak
Yârin geliyor deseler
Koşarım yalınayak»

Derken efendim, bir gün buluşurlar ikisi de. Delikanlı şöyle seslenir sevdiğine:

«Ne gökte ne yerdedir
Aradaki perdedir
Öyle bir sultansın ki
Tahtın gönüllerdedir.»

Ama kimi zaman da kara bulutlar girer araya, ne yapacağını bilemez âşık:

«Uzaklar seçilmiyor
Gönüldür geçilmiyor
Gönül bir top ibrişim
Dolaşmış açılmıyor»

der.

Oraya buraya koşar, sevdiğini arar her yerde, kendisinin buralarda ne aradığını soranlara da:

«Mani demeye geldim
Kaymak yemeye geldim
Meramım kaymak değil
Yârimi görmeye geldim»

diye maksadını belli eder.

Gün olur, dedelerden, evliyalardan medet umar:

«Küp içinde unum var
Allahtan umudum var
Ben o yâri alırsam
Dedelere mumum var»

diye dertli dertli söylenir.

Öte yandan kızı bir yere salmazlar, adı çıkmasın diye. Uslansın, bu sevdadan vazgeçsin diye de öğütler verirler durmadan:

«Hasır altı nem alır
A kızım seni kimler alır
Uslu duran kızları
Okumuş beyler alır»

derler, avutup uyuturlar.

Önceleri:

«Fincan fincan içinde
Fincan zarfın içinde
Ben yârimi tanırım
Yüzbin atlı içinde»

diyen genç kız, sonunda delikanlıya şöyle bir haber gönderir:

«Oğlan adın aslandır
Gel gönlünü uslandır
Babam sana kız vermez
Binlikleri seslendir»

Kızdan bu ültimatomu alan delikanlı şaşkına döner, ya kaderine razı olur, ya da binlik kazanmak için gurbete çıkar, oralarda yanık yanık:

«Sanmıştım kanadımsın
Şekerimsin tadımsın
Sonradan anladım ki
Sen benim cellâdımsın»

der, söylenir kendi kendine...

Halk kıskançlığını bile ince bir ima'yla belirtir, şu mani de olduğu gibi:

«A benim bahtı yârim
Gönülde tahtı yârim
Yüzünde göz izi var
Sana kim baktı yârim»

Bu manideki «Sehl-i mümteni» ye değme ozan erişemez sanırım, Yunus Emre'den başka... Halk âşıkları kimi zaman faldan bile medet umarlar da:

«Sevgilim çok çapkınmış
Kalplere bir akınmış
Dün gece fala baktım
Düğünümüz yakınmış»

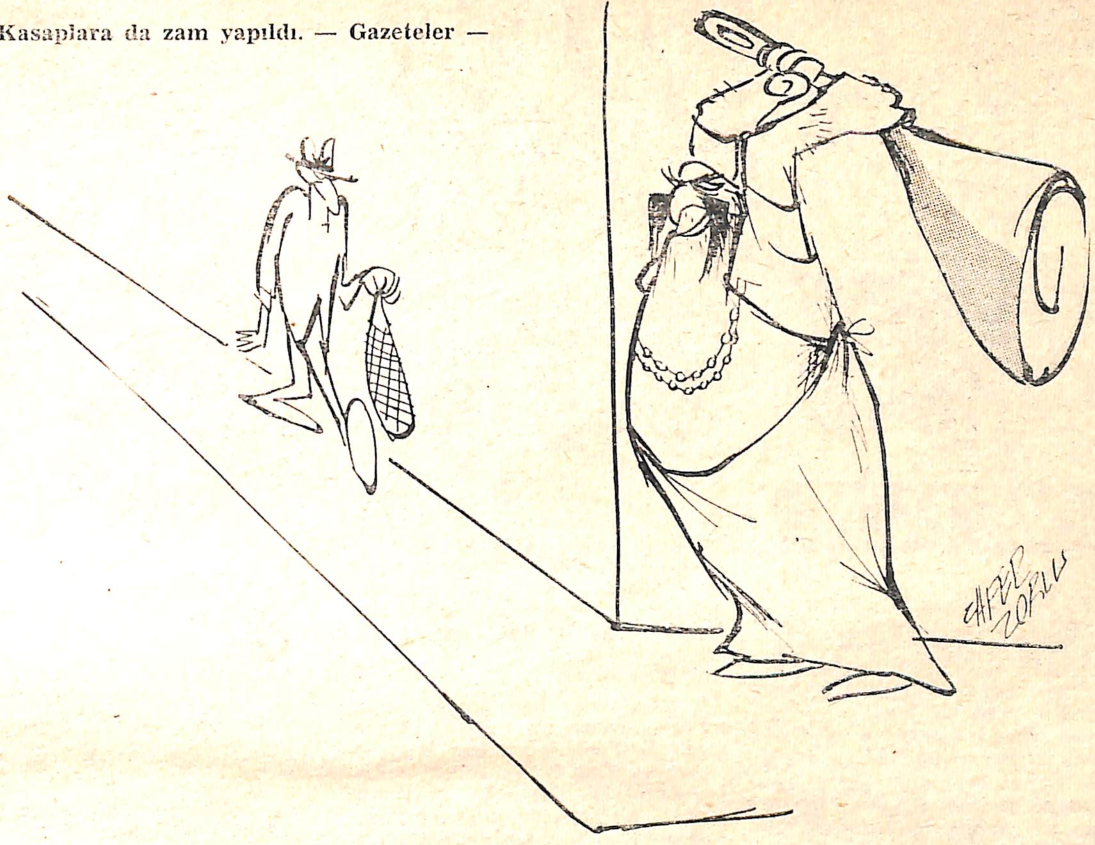
diye avunur, teselli bulurlar.

Halk geleneğine göre bülbülle gül arasında aşk ilişkisi vardır, bu ilişki hemen her türküde, manide belirtilir, sevgililer gülle bülbüle benzetilir. Tevekkeli âşık sevinçliyken bülbül gibi şakıyor, üzüntülüyken dut yemiş bülbül gibi susuyor!...

«Başladı zara bülbül
Ne demiş hara bülbül
Gül yaprağı düşünce
Düşer efkâra bülbül»

bu sevgiyi ne de güzel anlatıyor değil mi?...

(Devamı var)

Yazısız

YEDİ GÜN

PAZARTESİ

Bir günde iki diplomat, üç uçak..

«Dünyanın en ünlü akıl doktorları İstanbul'da toplandı.»

Bir de tutmuş soruyoruz «Kaçırma olayları neden böylesine çoğaldı?» diye...

Neden olacak? Meydan delilere kaldı!

SALI

Anladık ama...

Demirel'i «Zam şampiyonu» ilân eden CHP. Genel Sekreter Yardımcısı Üstünel, «Devalüasyon, Ortak Pazarın ilk tokatıdır» diyor.

Diyelim doğru... Fakat ortaklığa katılma kararı verenler dururken, neden bize vuruyor eloğlu?

ÇARŞAMBA

Geleceği düşünmüşler

Bir haftada beşbin lira ceza kesen İstanbul'un yeni Zabıta Müdürü, basının kendisine taktığı isme değinerek, «Bana Süslü Tevfik yerine, Hızlı Tevfik deyin» demiş.

Aman efendim, üstünde durulmaya değer mi? Nihayet ad, addır.

Ve gün gelir «Hız» kesilir, görevli, mevkiinde süs olarak kalır.

PERŞEMBE

Kim olsa bozulur

İzmir Televizyonu, yayıma başladıktan beş dakika sonra susmuş.

Türkçesi, «Bozulmuş» yâni...

Haksız mı?...

Ama diyeceksiniz, «Canım birazcık dişini sıksaydı. Beş dakikada da bozulma olur mu?»

Pekâlâ olur. Beş dakika az zaman mı?

Zavallı televizyon, ne bilsin huyumuzu suyumuzu? Bulunduğu ülkeyi tanıma hevesine kapıldıysa Bakanlarıyla, Başbakanıyla bütün bir hükûmetin kesinlikle israftan kaçınılmasını isteyen konuşmalarını duymuştur, bir taraftan bu çağırı yapılırken, diğer taraftan İzmir'deki 6 gazinonun bir ay içinde şarkıcılara 13 milyon lira ödediğini gazetelerde okumuştur, ağzını bozup günaha girmektense bir lâhavle çekip susmuştur!

Televizyonun yerinde siz olsaydınız bozulmaz mıydınız yâni?

CUMA

Sıra gelirse...

Amerika'da 13 yıl okuduktan sonra lisan öğretmeni çıkan bir genç kızımız...

«Falan okulda derslerine başlamıştır» diyeceğimizi sandınız değil mi?

Yurda döner dönmez şarkıcılığa başlamış ve aldığı parlak teklifleri kıramıyarak oradan da beyaz perdeye atlamıştır.

Verdiği ilk demeç de şu: «Sinemada da başarılı olacağım.»

İnşallah olur. Öğretmenlik bu, stajı çabucak biter mi? Zaar oradan modelliğe geçecektir, hosteslik yapacaktır, belki güzellik salonu açacaktır, şayet ömrü vefa ederse elbet öğretmenlik de yapacaktır.

Kendine kalsa bugün başlardı mesleğe ama, amaca giden yol İstanbul trafiğine benziyor galiba...

CUMARTESİ

Biz bize yeteriz

Birleşmiş Milletler Gıda Teşkilâtı açıklıyor:

«Sığır vebası Avrupa yolunda...»

Gördünüz mü ya, korktuğumuza değmedi. Yayılacak mı, bulaşacak mı derken, bize yaklaşmadan çekti, gitti.

Diğer taraftan yerli bir açıklama:

«Haliç, erkkelerin cinsel gücünü azaltıyor.»

Telâşlanmaya vakit bulamadan Birleşmiş Milletler Sağlık Teşkilâtının açıklamasıyla sebepsiz bir sevince kapılıyoruz:

«Kolera, etkisini kaybetti.»

Bu traşın üzerine bizim yetkililerin perdahı:

«Hidrojen sülfür gazı neşreden Haliç, körlüğe sebep oluyor!»

Hani insan şu Haliç'in marifetlerini öğrendikten sonra dünyayı tehdit eden hastalıklara boşveriyor.

Kolera, veba, tifo, tifüs ne gerek?

Bizde bir Haliç var ki, deniz değil, Azrail mübarek!

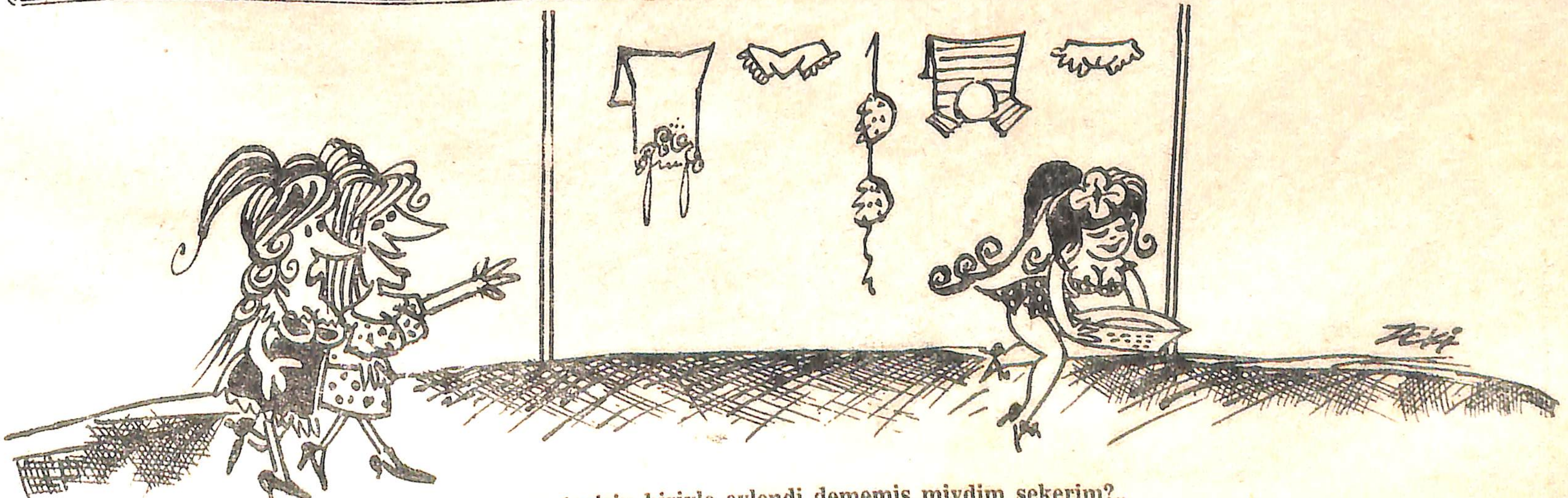
PAZAR

Rapor

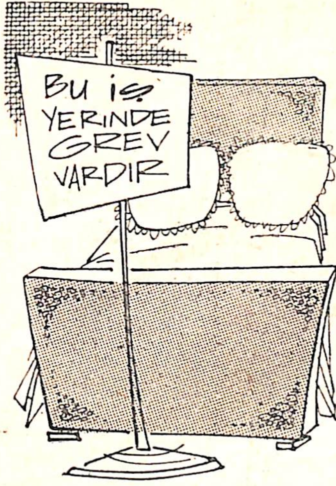
Güreşimizin Ayık'ı gitti, futbolumuzun Can'ı...

Bakalım ne olacak sporumuzun encamı?

Vedat SAYGEL

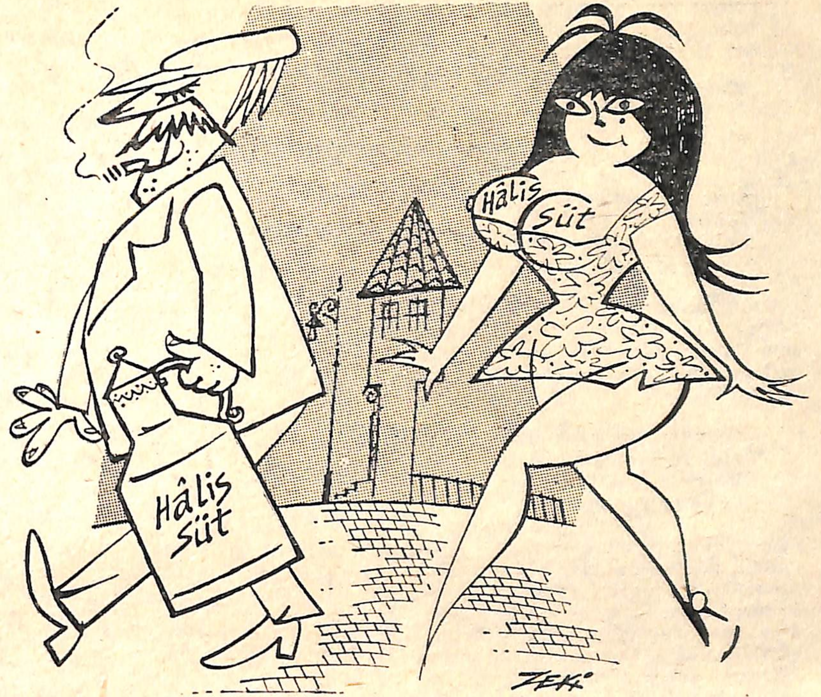

— Ben sana, ipsizin biriyle evlendi dememiş miydim şekerim?..

Seks grevi

ŞEMSİ BELLİ

Yazısız

ÇİZ bakalım ressam âbi, ilk önce resmini çiz şu yazının: Geri plânda bir yatak odası görünsün.. yatak odasındaki karyolanın başucunda «BU İŞ YERİNDE GREV VARDIR!» yazılı bir pankart grönsün.. ön plânda, tepeden tırnağa arzu dolu, heyecan dolu genç ve güzel bir kadın görünsün.. genç ve güzel kadının üzerinde ilginç mi ilginç, saydam mı saydım, işte o biçim bir grev gömleği görünsün.. ve de kalemin ve fırçan, daha başka neler arzuluyorsa o şeyler görünsün... Tamam mı?

Yalnız kalemini kalçalarda, fırçanı dizkapaklarında dolaştırırken dikkatli ol; bakma sen onun seks grevi yaptığına!... Bakma en tatlı ürperişler içinde hı-hı demeye hazır olduğu halde ı-ıhh!... diye çalım sattığına... Kadın her yerde ve her zaman kadındır, dişidir ve.. bir yanı kırmızı, bir yanı yeşil elma gibidir...

Kâğıt üzerinde de olsa, kalemin ve fırçan, elmanın kırmızı yüzünde dolaşırken huylanabilir, duygulanabilir, gıdıklanabilir...

....

Kolera salgınının Tuna boylarında başlamasını yadırgamadım ama.. seks grevi salgınının Missisipi sahillerinde ortaya çıkması tuhafıma gitti...

Şu Amerikan kadınları, hiç mi hic, tanımıyorlar erkeklerini!

Kendi akıllarınca seks grevi yapacaklar da.. kocalarını yanlarına yaklaştırmayacaklar da.. onları sürekli bir bunalım içinde bunaltacaklar da.. gûya sonunda istedikleri tavizi kopacaklar...

Vallaha bu akılla, değil taviz koparmak, bostandan salatalık, ya da patlıcan bile koparamazlar...

Mümkünü var mı be birader? Söyleyin mümkünü var mı? Dişilerinin bu kuru gürültüsüne pabuç bırakır mı Amerikalılar? Amerikan erkeği, hiçbir şey yapamazsa Seks Özgürlüğü adına kongreden karar çıkarır.. işgal eder yatak odasının dört bir yanını.. fiilî durum yaratır.. üs'ler tesis eder.. hava limanları kurar.. ne yapar yapar, canının istediği körfeze, canının istediği saatte demir atmasını bilir...

Boşuna gayret!...

Boşuna ama... ne olacaksa, başka ülkelere olacak bu gidişle... Baksanıza.. ABD'deki bu salgın İtalya'ya sıçramış: Romalı, Venedikli hanımlar da başlamışlar seks grevi yapmaya... Kocaları ile yatak odalarını ayırmışlar... Grev koşullarına uymayan erkekler için de ağır para cezaları koymuşlar: Seks grevinin devam ettiği süre içinde karısının yatak odasına girmek suretiyle Seksolojik yasaları ihlâl eden erkekler, yatak odasının karyolaya yakın bir köşesine konulmuş özel kumbaraya üç altın atmak zorunluğunda kalıyormuş! (Bir İtalyan altını da kaç para ola ki? Elimizin Türk altınına değmişliği yok, İtalyan altının değerini nerden bileceğiz.)

KIRMIZI KÜPTEKİ SARI LİRALAR

İtalyan altını, Türk altını derken aklıma kırmızı küpteki sarı liralar geldi.

Başpiskopos Bolamyir, vaktin birinde teftişe çıkmış. Gide gide bir köy kilisesine varmış. Papaz Hovardakis'le birlikte kiliseyi teftiş ederken Jaklin Oynaridis adında genç ve güzel bir hizmetçi kız da kendilerine hizmet ediyor, yol gösteriyormuş.

Başpiskopos teftişini bitirdikten sonra gözlerini Jaklin'in güzel bacaklarında, dolgun göğüslerinde bir süre dolaştırmış. Sonra Papaz Hovardakis'e dönmüş:

— Bir şey dikkatimi çekti, demiş. Kilisede bir tek karyola var. Hizmetçiniz Jaklin Oynaridis'in nerede yattığını sorabilir miyim?

Renkten renge giren papaz Hovardakis, mırın-kırın etmiş:

— Evet muhterem Başpiskopos hazretleri, tek karyolamız var... Ve zavallı Jaklin'in yerde yatmasına da gönlüm razı olmuyor!

— Demek günah işlediğinizi itiraf etmekten çekinmiyorsunuz?

Papaz Hovardakis, ezgin ve üzgün bakışlarını yanıbaşında duran güzel Jaklin'in arz ve tûl dairelerinde gezdirdikten sonra:

— Evet, demiş, evet ama.. her seferinde kendime işlediğim günah için bir altın lira ceza veriyorum. (Eliyle karyolanın yanıbaşındaki bir kırmızı küpü göstererek) Ceza olarak bu küpe attığım paralar toplanıp sonra fakirlere dağıtılıyor. Kazandığımız sevaplarla günahlar biribirini silince fit oluyoruz, muhterem peder!...

Başpiskopos Bolamyir, biraz şaşkın, biraz öfkeli:

— Müthiş!... Müthiş!... diye haykırmış... Bu kadar büyük bir günah için bu kadar küçük bir ceza... Olmaz böyle şey!...

Konuşmayı büyük bir dikkatle dinleyen Jaklin, dayanamamış.. (Kadınlar öyledir, hiçbir şeye, hattâ seks grevine bile, fazla dayanamazlar!) Büyük bir saygı ile Başpiskoposa yaklaşmış:

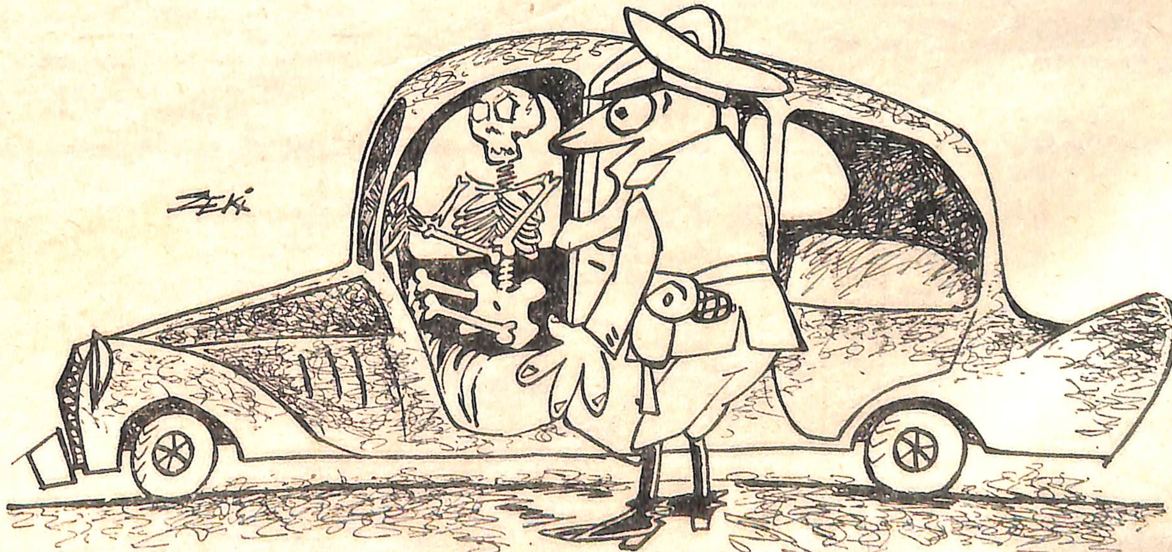
— Muhterem peder, demiş, ceza, hiç de sandığınız kadar az değil! Sadece geçen ay kırmızı küpün içinden 85 lira çıktı, az olur mu hiç?..

Eveeeet, bu hikâye burada biter... Ama seks grevi ne zaman ve nerede biter, bilemem... İtalya'daki yatak odası kumbaralarında ne kadar İtalyan altını birikir, onu da bilemem... Bildiğim tek şey şu: Kumbaracı grevciler ve kocaları, şükretsinler ki Roma'da veya Venedik'te bulunuyorlar... Ya Türkiye'de bulunsalardı ne halt ederlerdi? Erkek için gider vergisi, kadın için gelir vergisi, yatak odası için işgaliye rüsumu, kumbara için harç, falan, filân, feşmekân... derken iflâhı kesilirdi tümünün. Ne kadınlarda ı-ıhh! diyecek inat gücü kalırdı, ne de erkeklerde Anayasal düzenin gerektirdiği (yataksal, yastıksal, çarşafsal, parasal türünden) herhangi bir güç...

Şemsi BELLİ

Artan kazalar sonucu trafik kontrol ekipleri faaliyete geçti. — Gazeteler —

Yazısız

Tam sevinirken...

Şu istatistiklerle uğraşanlar sosyal aksaklıkların giderilmesine mi hizmet ediyorlar, yoksa milletle dalga mı geçiyorlar anlayamadık gitti!

Bakıyorsunuz, bir bölge halkını sevindirecek açıklamalar yapıyorlar, iki gün geçmeden bir de bakıyorsunuz yeni açıklamalarla önceki sözlerini kendileri yalanlıyorlar. Son günlerde İstanbul'u doladılar dillerine. «İstanbul'da her on kişiden biri buzdolabı kullanıyor.»

Neyse onda bire inmiş bu oran derken, daha sevindirici bir haber:

«İstanbulluların yüzde elli dördü kendi evlerinde oturuyor.»

Şükür bu günleri de gördük dememize kalmadan bir haber daha:

«Yılda bir milyon İstanbullu mahkemelik oluyor!»

Bakıyorsunuz ki, yarısından çoğu alacak dâvası!

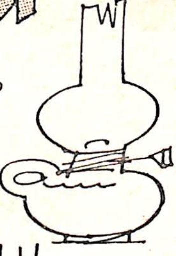
Anlıyorsunuz değil mi? Ancak utanmayı bırakıp, ona buna takmakla mümkün İstanbulluların bir şeye sahip olması!

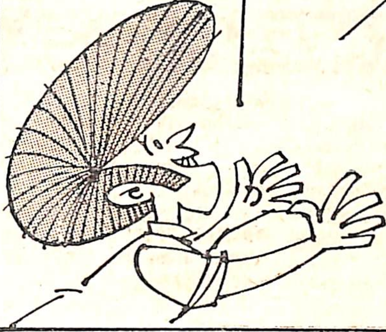
Selâhattin'in lâmbası

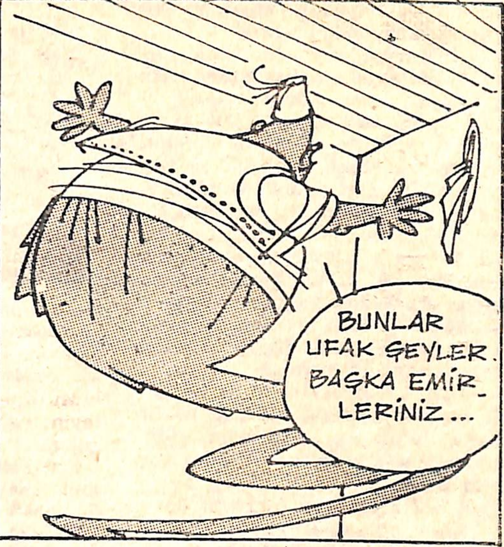
13

Yazan: SUAVİ SÜALP

Çizen: SEMİH BALCIOĞLU

Zıkkımın kökü

MUZAFFER İZGÜ

— Bre herif, oğlan zaten iş dutmuyor, bir de sen çıkma başımıza, diyordu. Ye Reyhanlı bulgur pilâvını, iç suyunu, bak keyfine!

— Biliyorum, diyordu peder, benim hasdalığım gış hasdalığı. Hele bi havalar ısınsın, hele erikler bi çiçek açsın, bak avrat nasıl ayaktayım o zaman... Hem bi pilânım var, bu yaz geceli gündüzlü çalışıp gışın acısını çıkaracam. Gündüzleri fasulye patlıcan şu bu, evelallah geceleri de sinemanın birinin önünde darı kebabı... Elimiz altın kesecek altın. Var ya, şu sandığı pirinç, şu sandığı da üzümnen dolduracam...

— Hele bi kalk da sen, diyordu anam, ondan sona düşün bunları. Boşuna hayâller gurma!

— Ulan avrat, bizim bi de hayâlimiz olmasa n'ederik be! Çok şükür Allaha, hayâl gurmaya para almıyorlar. Amma avrat bak, bunlar heç hayâl deel.

Demiyorlardı bana hiçbirisi de:

— Çalış oğlum! diye.

Bir ay kadar sürdü Raziye'nin yıkıntısı. Ondan sonra, bir sabah:

«Bismillâh» deyip işe başladım.

Görevim, yapılmakta olan bir apartmanın üçüncü katına tuğla çekmekti. Beni enayi bulmuşlar, yığıyorlar tuğlayı sırtıma.

— Lan, dedi biri, oniki deneden bi dene fazla goyduranın... Deli misin lan sen? Bi ayağın gayar da düşersen, yemiyeni bile tam vermezler, öldüğünnen galın!

— Ya, öyle mi? dedim.

— Öyle ya, aklını başına al! Andavallı olma!

Tuğla doldurucusuna:

— Oniki dene goy! dedim.

— Niye? dedi.

— Oniki dene, işde o gadar.

— Ne güzel götürüyordun ya...

— Deve miyim lan ben?

Sabah altıdan onikiye kadar çalıştık. Onikiden bire kadar bir saat yemek molası. Dayan zeytin ekmeğe... Zeytin denen mübareğin duası bile var, her tanesi bir kilo et... Yut Kemal yut! Hele üstüne üç tas da su yuvarladın mı, tamaaam!... Akşam paydosu için belirli bir saat yok, gün batıncaya dek...

Cumartesi günü paramızı taşaron dağıttı. Koştum gittim, ilk iş, iki kilo pirinçle, bir kilo toz şeker, yarım kilo kuru üzüm aldım.

Şahaneydi mutluluğumuz. Hattâ o gece biradere pazar harçlığı da verdim. Zavallı çocuk, ben çalışmadığım günler, o minicik haftalığını kuruşu kuruşuna anama vermiş, kendisine bir simit parası olsun ayırmamıştı. Hiç olmazsa soframızda kuru ekmeğin bulunmasına çalışmıştı.

Çok yoruluyordum...

«Hele bir bahar gelsin, ondan sonra yeni bir iş düşünürüm» diyordum.

Ama bahara kalmadı. Kamyondan taş atarken kocaman bir taşı ayağıma düşürdüm. Fışkırıverdi kan. Baş parmağımla onun yanındakini ezdi attı taş. Ustabaşı sağolsun, biraz tütün bastı yaraya, hepsi o kadar. Oturdum bir kenara, mendilimi bastım üzerine. Millet arı gibi çalışıyor, kim benimle ilgilenecek? Şöyle bir ayağa kalkayım dedim, imkânsız, basamıyorum üstüne. Galiba bizim tarak kemiği hapı yuttu...

Mecburdum paydos zamanını beklemeye. Belki o zaman işçilerden birinin omuzuna tutuna tutuna eve giderdim. Biraz sonra taşaron geldi:

— Lan niye dikkat etmezsiniz? dedi.

«Geçmiş olsun» uydu bu onun. Cevap vermedim.

— Otur hele burda! dedi.

Çok bekledim, bir fayton, şu bu tutar, beni eve salar diye ama, bir daha o günü taşaronu hiç görmedim. Paydos zamanında bir Malatya'lının sırtına dayanıp evin yolunu tuttum. Malatya'lı durup durup:

— Dırnak gırılmışdır, diyordu.

— Bilmem, diyordum.

— Gırılmışdır gırılmışdır, dırnak gırılınca da bir ağrır ki gardaş deme getsin, ciğerine duz basmış gibi olur. Şindi sen eve varınca oraya araba yağı sür. Sür ki şip diye gurutsun yarayı.

Sağolsun, dura dinlene eve vardık. Anam beni öyle görünce çığlığı bastı:

— N'oldu yavrum! diye.

— Yok bişey, dedim, daş düştü.

— Hey Allahım, bizi mi bulur musibet?

— Ya kimi bulacak?

Pederle tam onüç gün yanyana yattık. Bu arada valide gitti, taşarondan bizim üç günlük yevmiyeyi aldı geldi. O amele demek doğru söylemişmiş, taşaron efendi, bizim ayağımıza taş düştüğü günün yevmiyesini saymamış. Oysa ki, sabah altıdan tam onbire dek arılar gibi çalışmıştım.

Ongüç gün pederin askerlik hâtıralarını dinledim durdum; yüzbaşısını, çavuşunu, onbaşısını... Bir ara iştaha gelen peder, yüzbaşısını bile kendi emri altına aldı. Pederdeki aklın büyüklüğüne yüzbaşısı da inanmışmış...

Bir taraftan sıkıcı askerlik hâtıraları, bir taraftan Adana'nın bitip tükenmeyen bahar yağmurları, boğmaya başladı beni tek göz odanın içinde. Hele birader ara sıra dükkândan paket yapılan gazete kâğıtlarını getirmeseydi, sıkıntıdan patlayacaktım.

— Oğlum, diyordu babam, Allah böyle şeylerle insanları sınarmış, bakalım bana âsi oluyorlar mı, olmuyorlar mı diye. Dikkat edersen Allah her şeyin yedeğini de vermiş. İki ayak, iki el, iki göz, iki kulak... Biri bozulunca gulum biriynen vaziyeti idare etsin diye... Yok oğlum, sakın ola ki âsi olma ha! Ne gadirdir o, nelere gadirdir o... Bir keresinde bizim başçavuşun...

Ee, ondan sonra dinle artık işin yoksa!...

İlk ayağa kalktığım gün, peder de gayrete geldi, bulantıları, karın ağrılarını bir yana atarak o da ceketini giydi. Bir topal, bir beli bükük, kolkola girip yola düştük.

— Oh be, diyordu babam, hava varmış dışarda hava. Bellerim ağrımış lan vallaha yata yata!

Bir kahveye oturup çay içmedik. Hemen oturur oturmaz garson tepemize dikilip ne içeceğimizi soracaktı. Ulus Parkına gittik. Bir kanapeye oturduk. Çocukluğum hep bu parkta geçmişti. Bir dilenci geldi, avucunu açıp sadaka istedi. Ne desin peder?

— Bozukluk yok! dedi.

Bütünler var... Bakkal da bozamaz o bütünleri, tütüncü de bozamaz, ancak bankalar bozabilir bankalar.

Çok oturmadık, babam:

— Oğlum gene bi sancı saplandı benim garnıma! dedi.

Evin yolunu tuttuk...

Baharlar insanlara mutluluk getirir çok kez. Bize de öyle oldu. Ayağa kalktıktan on gün sonra artık demir gibi olmuştum. Babam da öyle. Gerçi pek araba itecek hali yoktu ama, sepetin içerisine doldurduğu can eriklerini bardak bardak satmaya başladı. Ben de yeni bir iş bulmuştum kendime. Anam, yazdan kuruttuğu patlıcanları dolduruyor, onları bir tencerenin içerisine katarak esnaf aralarında:

— Hadi dolmalar, hadi dolmalar! diyerek satıyordum.

Yarım kilo kıymadan elli dolma çıkarıyordu anam. Zaten bu denli becerikli bir kadın olmasaydı, nasıl idare ederdi yıllardır yokluklarım cirit attığı evimizi? Hani, millette de turfanda merakı var, dolma lâfını duyan:

— Getir lan! diyor.

Memleket dolma yutmaya meraklı. Önceleri bütün pirinç koyuyorduk dolmanın içine, baktık sürüm iyi, kırık pirince terfi ettik. Pirinç kırık olunca, kâr elbette biraz daha fazla oluyordu.

Bir kolumda sepet, bir kolumda dolma tenceresi... Kim dolmacı diye durdursa, bir lokma fazla yemenin çabası içerisinde:

— Şunu verme, bunu ver! Dur dur lan, alttaki daha iriymiş, onu ver! Bi de yağına bula hele!

Sepette, önceden aralarını yarıp hazırladığım dörtte bir ekmeklerin içerisine dolmayı koyuyorum. Biraz da kuru nane ektin mi üstüne, eh!...

O günden sonra bizim evde dolmadan başka yemek pişmez oldu. Her gün dolma her gün dolma... Çünkü, artan dolmalar bize kalıyordu. İlk resti peder çekti:

— Avrat, dedi, dolma yuta yuta ayı potuğuna döndük, bişir hele bize bi guru fasulya!

Dolmanın yanında hiç kuru fasulyenin lâfı mı olur? Eh, zenginlik işte!... Dükkânda da biraderle gırgır geçmeye başlamışlar:

— Bu dolmaları anan yazdan küpe mi basdı turşu gibi? diyerekten.

Ondan sonra biz dolma sayısında azaltma yapmak zorunda kaldık. Bu sayede öğleden sonraları gezecek zaman bulabiliyordum. Dolmalar, öğleden sonra saat ikiye doğru bitiyordu. Tencereyi ve sepeti eve bırakıp geziyordum. Her seferinde de sanki mıknatıslıymış gibi Raziye'yle gezdiğimiz dolaştığımız yerler beni kendisine doğru çekiyordu. İşte Atatürk Parkı! İşte okaliptüsler, işte o kanape!... İşte Gazhane, işte Raziye'yi ağaca dayayıp doya doya öptüğüm yer... Tren yolu, Raziye'yi alıp giden iki keskin ve parlak bıçak!... Ok gibi saplanan ayrılık bıçağı!...

Bir gün gezerken bir şey geldi aklıma. Aradan bunca zaman geçmişti, acaba Raziye'nin kocası geri gelmiş miydi? Gelmişse, mutlak pazar yerinin oralarda veya Siptilli'dedir. Önce Siptilli'nin oraya baktım. Hamallar kaldırıma oturmuş, müşteri bekliyorlardı. Yanlarına yaklaştım:

— Hambal mı? dediler.

— Yok, dedim. Birini arıyorum.

— Kimi arisen?

— M.......... liyi

— Adı ne?

— Bilmiyorum ki!

— Ee, nerden bilek! Dolu M..... li var.

— Getti o, dedim.

— Ee, geder geder, n'olmuş?

— Bişi olmamış.

— Sen biznen maytap geçmeye mi geldin gardaş?

— Ne maytabı?

Oradan pazar yerine gittim. Orda da sordum, aradım.

— Yok böyle biri! dediler.

1970 YILINDA 4 MİLYON

İSTANBUL ATAKÖY'de 35 APARTMAN Dairesi

TÜRKİYE EMLAK KREDİ BANKASI

(Basın : 60176 - A - 20266 — 146)

Sonradan, kara kuru biri tanıdı:

— Ötegeçe'de otururlardı he? dedi.

— He, dedim.

— O melmekette.. getdi, gelmedi. Allah bilir niye gelmedi!

Demek gelmemiş... Bırakamamıştır Raziye'yi oralarda. Hani ya, acımaya da başladım adamcağıza. Kimbilir, «Reziye» siyle evlenmezden önce ne denli mutlu bir insandı? Beş karış yatıyor, on karış kalkıyordu. Ne kıskançlık biliyordu, ne uykusuzluk, ne de huzursuzluk... Tüm mutsuzlukları «Reziye» siyle başlamıştı. İki huzursuz insan bırakmıştı Raziye! Evet, ikisi de huzursuz. Kimbilir, şimdi canı gidiyordu onun orada. Adana'da iş mevsimi başladı, para su gibi akıyor. Ama Raziye, ama kadın! Getirse bir türlü, bıraksa bir türlü.

Havalar tez ısınır bizim memlekette. Hemen bir gün içinde ısınıverir. Bugün giydiğiniz ceketi, yarın sabah çıkarır atarsınız sırtınızdan, sekiz ay bir daha sırtınıza giymemecesine. Acaba bundan mıdır yoksul kısım bu memleketi benimser? Dört ay kış, sekiz ay yaz... Gözünü sevdiğimin yazı, odun istemez, kömür istemez... Karnı tok, sırtı pek olan fakir, dünyanın en mutlu fakiridir...

Havalar böyle birden bire ısınınca insanlar tam tersine inlerine kaçarlar. Artık göremezsiniz o kışın, Allahın sobasından faydalanmak için sokağın güneşli yerine öbek öbek biriken insanları. Evlerin dip köşelerine kaçar insanlar. Ancak akşam üzeri dışarıya çıkarlar. Tahtlara yataklar serilir, üzerlerine savanlar örtülür, kimisinde cibinlik, kimisinde çuval, sergen olur millet avlulara... Ve ardından karakazma başlar Çukurova'da. Yine mahalleye kamyonlar gelir, yine insanlar bölük bölük taşınırlar, tarlalara, yazılara...

İşte böyle, yazın sıcağı başlayıp taze patlıcan ortaya çıkınca millet bizim kuru patlıcana rağbet etmez oldu. Biz de mecburen arz-talep kurallarına uyarak dolmacılığa son verdik. O sıralarda da mahallemizin en akıllı adamı Sefer ağa bir kamyon aldı. Evden eve, sokaktan sokağa dolaştı Sefer ağanın kamyonunun lâfı:

— Sefer ağa gamyon almış ki, eh!

— Ulan nasılmış ki, şunu bi görek hele!

Sefer ağa sanki bir pas yığını almamış, dersiniz tank almış. O, her tarafı dökülen kamyonun etrafında çiftlik ağası gibi kasılıp geziyor. Sefer ağanın veletleri, fır dönüyorlar kamyonun etrafında:

— Lan kim elini sürerse!...

Ama çocuklar da inadına ellerini sürmeden edemiyorlar. İşte o zaman bir tokat sesi, bir ana avrat sesi ortalığı çınlatıyor.

— Sefer ağa uğurlu kademli ola!

— Sağolun sağolun!

(Devamı var)

Akbaba

Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası

SAHİBİ:

Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Kadri Yurdatap

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:

Akbaba Matbaası

Telefon: 22 18 11

İDARE YERİ:

Divanyolu Klodfarer Caddesi, No. 8-10, Daire: 3. İstanbul

Fiyatı: 125 kuruştur.

Yazısız

Ne yapsın...

Fransa'da yolu köye düşen turist, köylünün birine sordu:

— Bütün yıl ne yaparsınız?

— Hiç, dedi köylü. Kışın domuzlara, yazın turistlere yemek veririz!

MİLLETLER GÜLÜYOR

Suç

İki nakliyeci konuşuyordu. Biri:

— Jak'ı işinden atmışlar duydun mu? dedi.

— Neden?

— Patronun bürosuna kapıyı vurmadan girmiş.

— Patron da kızmış...

— Evet. Kamyonuyla beraber işten atmış!

Kayıp

Doktorun telefonunu açan genç kadın sordu:

— Kilotumu sizde mi unuttum acaba?

— Bir dakika bekleyin bakayım, dedi doktor ve bir kaç saniye sonra cevap verdi: Hayır efendim, bizde kalmamış...

— Yazık, diye mırıldandı genç kadın, neyse... Bir de dişçimle berberime sorayım bakayım.

O kadın

Kahvede otururken gözü dışarıya ilişen adam:

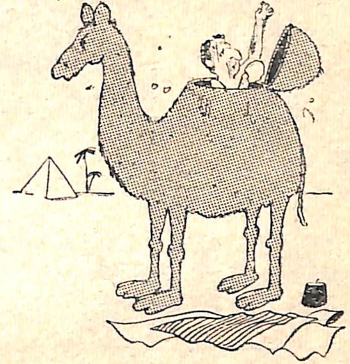
— Şu kadını görüyor musun? diye arkadaşına yol kenarında taşıt bekleyen kadını gösterdi.

— Evet.

— İşte o kadın, ömrümü mutsuzluk içinde geçirmeme sebep oldu!

— Evlenme teklifinizi mi reddetti?

— Hayır. Maalesef kabul etti!

Yazısız

Lordun öfkesi

Bir lord, durum ne olursa olsun kibarlığını kaybetmemeliydi. İşte onlardan biri, bir gece karısıyla kavga ettikten sonra gururla kapıya yöneldi. Uşağının uzattığı şapkasıyla bastonunu aldı:

— Teşekkür ederim John, dedi. Lûtfen kapıyı arkamdan öfkeli bir şekilde kapatır mısınız?

İkizlerden biri

Arkadaşıyla karşılaşan delikanlı:

— Şahane bir güzelle nişanlandım, dedi.

— Tebrikler...

— İşin hoş tarafı, bir de ikiz kardeşi var.

— Nesi hoş bunun? Nişanlının yerine kardeşini kucaklamak tehlikesi de var.

— İnsanın kör olması lâzım birader... Çünkü kardeşinin kocaman bıyıkları var!

Saatçide

Dükkâna giren kadın:

— Saatimi tamir eder misiniz? diye sordu.

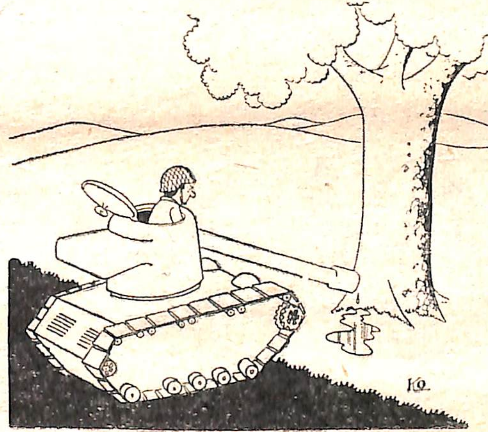
— Elbette madam, diye cevap verdi saatçi. Getirin, yapayım.

Kadın elindeki paketi açtı, içinden çıkan kocaman yelkovanı saatçinin önüne bıraktı.

Adam hayretle sordu:

— Bu da nesi?...

— Saatimin yelkovanı, dedi kadın. Bozuk olan sadece odur da...

Yazısız

Kim olsa kızar

Boşanma dâvası açması için avukatına yetki veren adam:

— Yuvamızın yıkılmaması için çok çaba harcadım, dedi. Ama artık burama geldi! Ne zaman eve gelsem de elbise dolabını açsam, karşıma karımın sakladığı bir adam çıkıyor!

Avukat hayretle sordu:

— Karınız, elbise dolabına tanımadığınız erkekleri koyuyor öyle mi?

— Evet.

— Çok güzel... Boşanmak için mükemmel sebep bu... Peki, siz ne yapıyorsunuz?...

— Hiç, ne yapacağım? Dolapta yer bulamayınca elbiselerimi sağa sola atıyorum!...

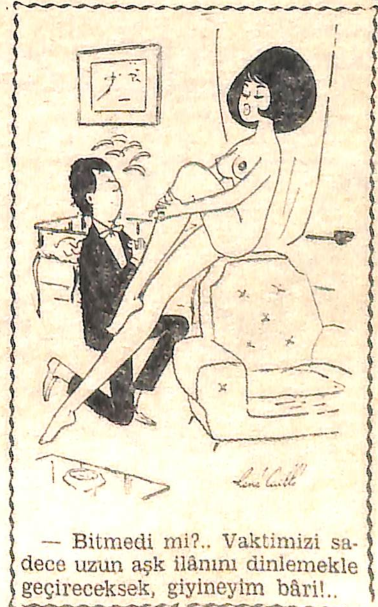
Küçük işler

Karısını, işe yeni aldığı sekreteriyle aldatan ünlü iş adamı kadının dul olduğunu öğrenince:

— Bu arkadaşlığa daha fazla devam edemeyiz, dedi.

— Neden? dedi kadın. Erkeğimin olmayışı daha güzel değil mi?...

— Sizin için güzel olabilir ama benim için asla! diye ciddiyetle kesip attı patron. Küçük işlerle uğraşacak vaktim yok. Zira aldatılacak kocası olmayan bir dulla karımı aldatmam, piyasadaki itibarımı sıfıra indirir!...

— Bitmedi mi?.. Vaktimizi sadece uzun aşk ilânını dinlemekle geçireceksek, giyineyim bâri!..

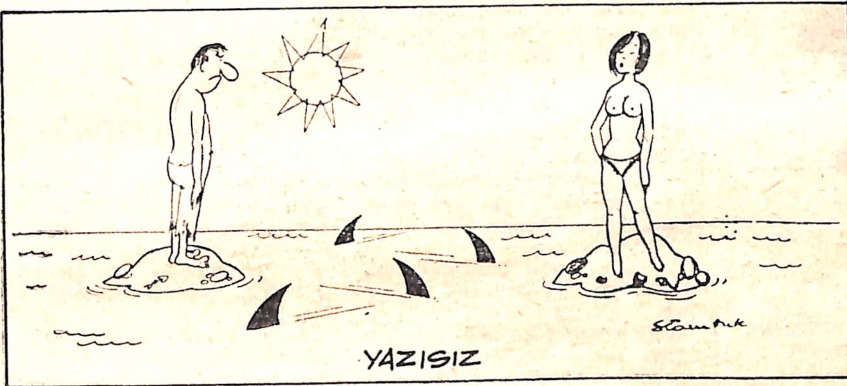
Dünya karikatürleri

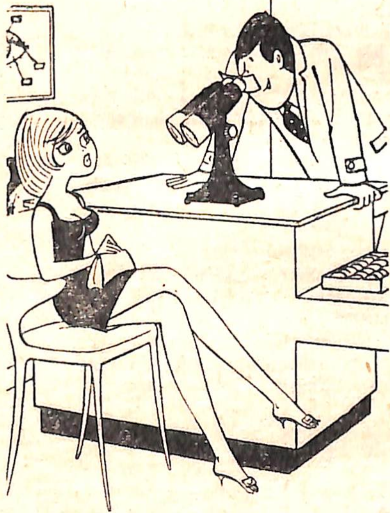
— SENİN YANINDA BAŞIM ÖYLE RAHAT EDİYOR Kİ SEVGİLİM !..
— EVET GÖRÜYORUM ...

— NASIL, TATİLDE İYİ YANMIŞ MIYIM ?..

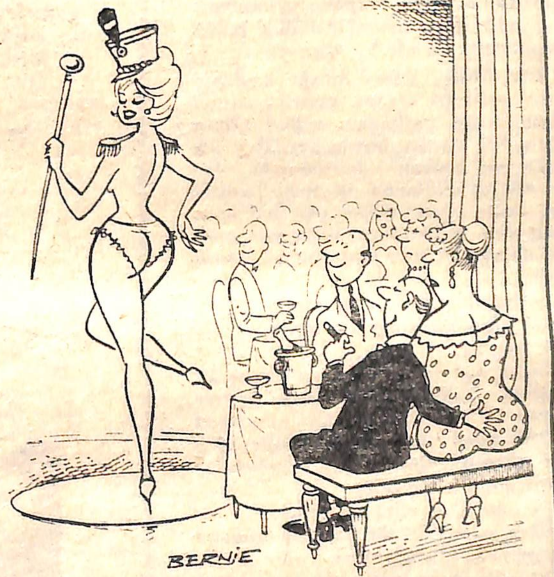
YAZISIZ

— AMA DOKTOR BEY, MUAYENE İÇİN GELMEDİĞİMİ SİZE SÖYLEMİŞTİM ...

YAZISIZ

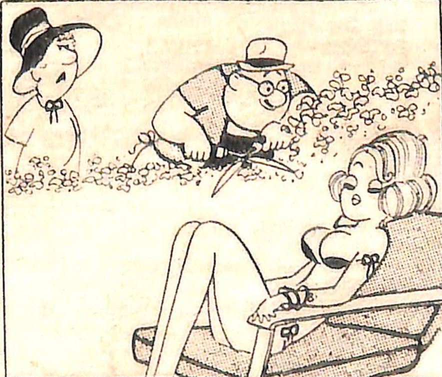
— ŞŞŞT... KENDİNE GEL !..

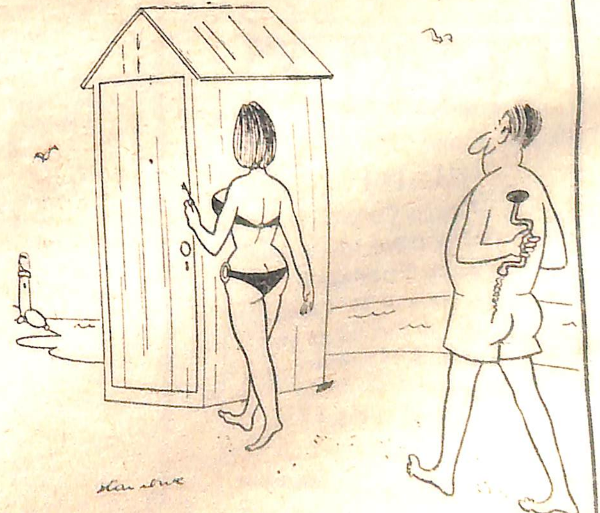
— NEDEN ACELE EDİYORSUN POOOL?..

— YAVAŞ, YAVAŞ KIRPSANA ..

— ŞEY.. YANLIŞ SÖYLEDİM.. ÇABUK KIRP, ÇABUK !..

YAZISIZ

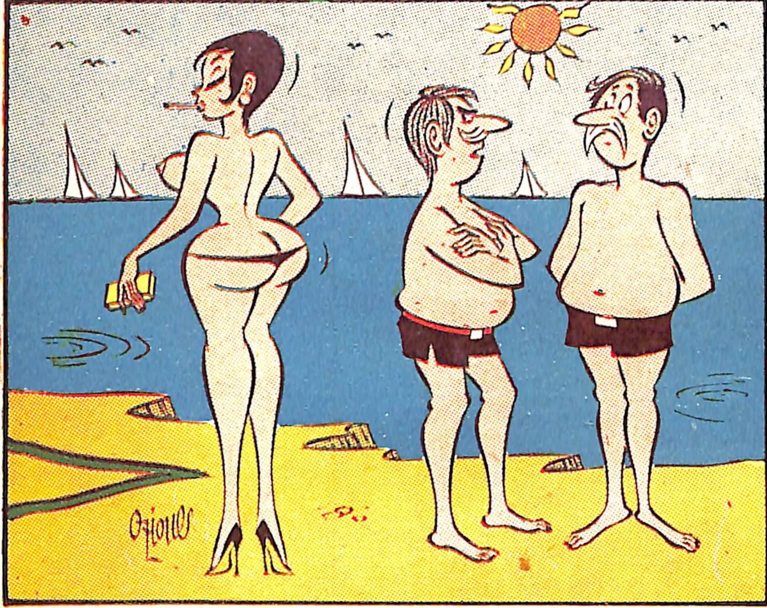
ÇEKİLİŞLER ŞAHANE APARTMAN D
AİRELERİ H ... ACILIK
HİZMETL ... MA
ZİSİYL ... SK
İ MİLL ... K
ACILIK ... RA
LAR Ş ... LE
Rİ MİLYO ... UMUMİ
ÇEKİLİŞLER ... ALAR ŞAH
ANE APARTMAN DAİRELERİ YARIM
ASRI AŞAN MAZİ ÖZEL SERMAYELİ
EN ESKİ MİLLİ BANKA HER TÜRLÜ
BANKACILIK HİZMETLERİ MİLYONL
ARCA LİRALIK UMUMİ ÇEKİLİŞLER

bankacılıkta
57 yıl
bir ömürlük
tecrübedir

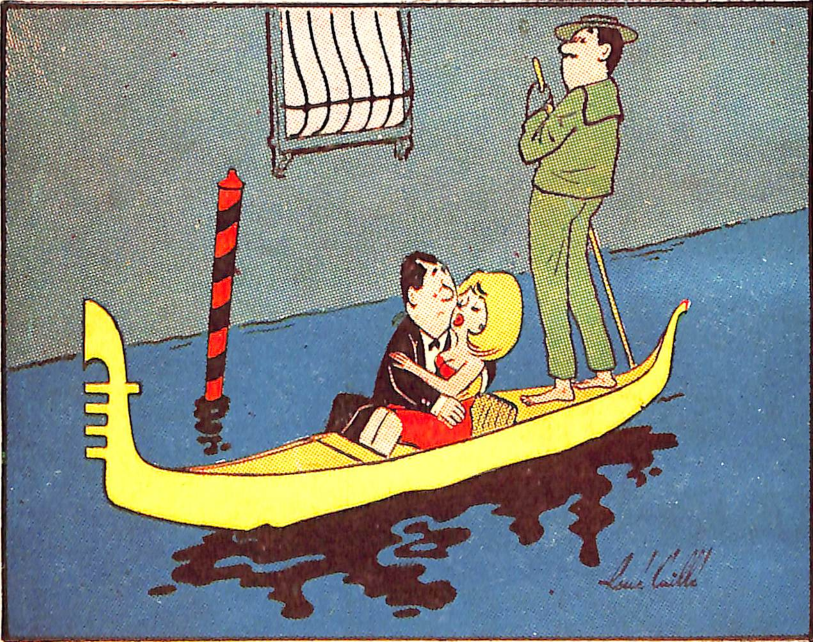
TÜRK TİCARET BANKASI

(Ak. : 147)

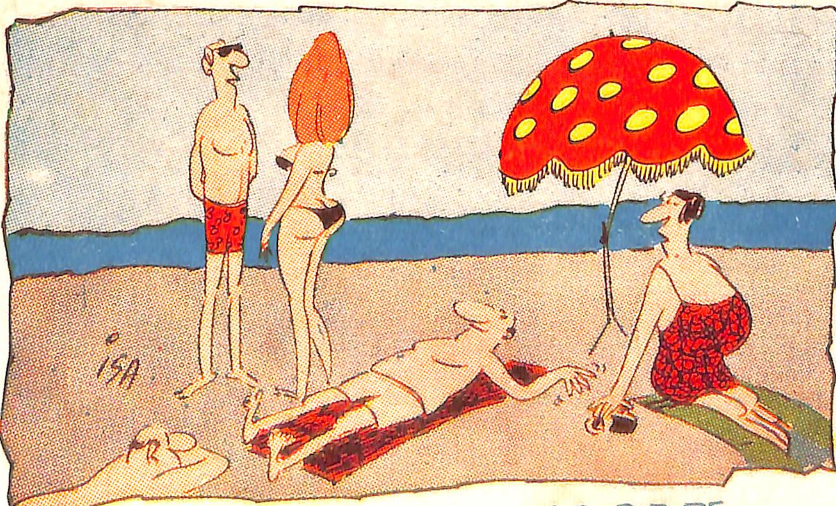
Akbaba

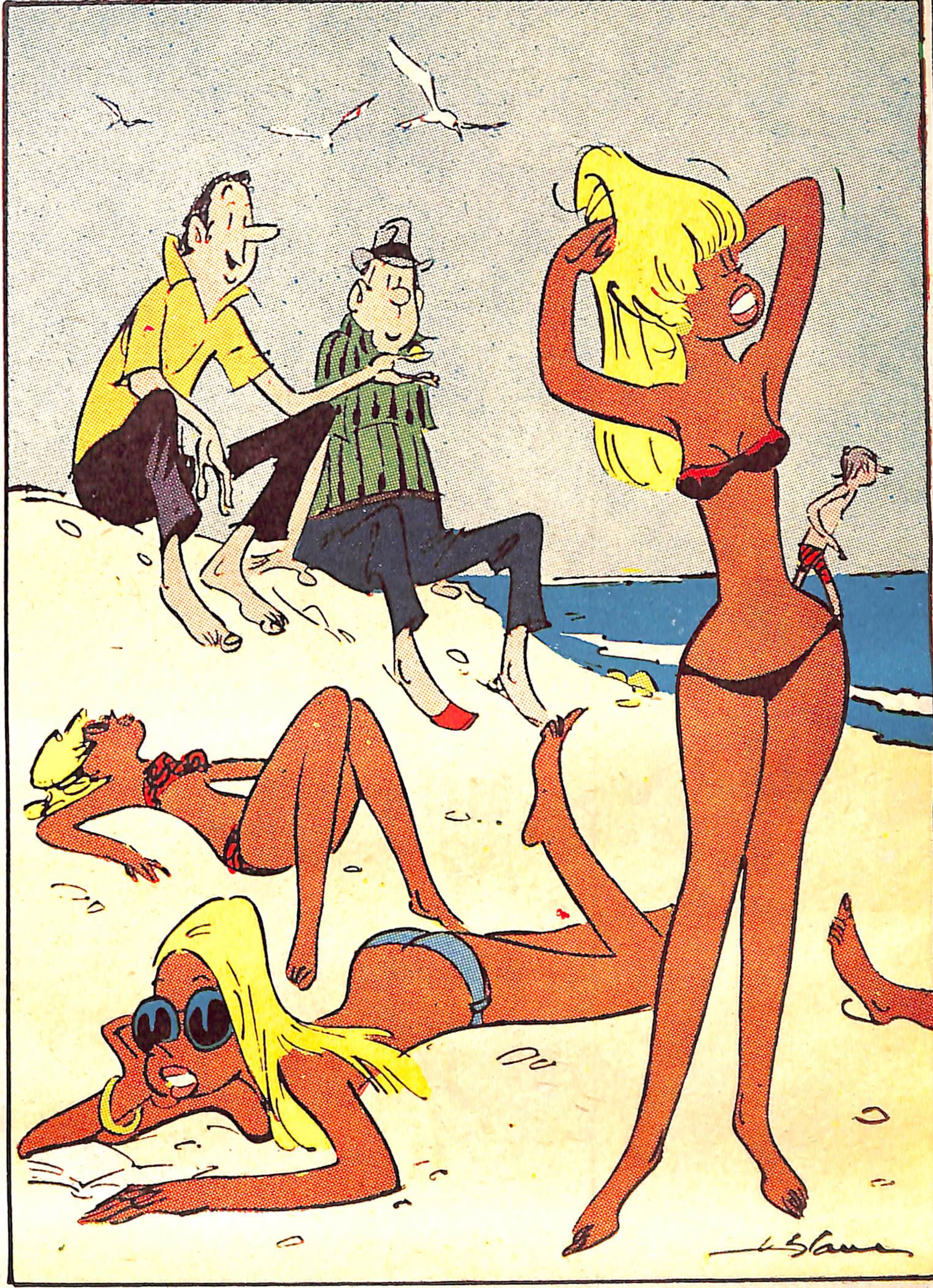
— HERŞEY NE KADAR DEĞİŞİYOR ...ESKİDEN KADINLAR PLÂJDA SİGARA İÇMEZLERDİ!..

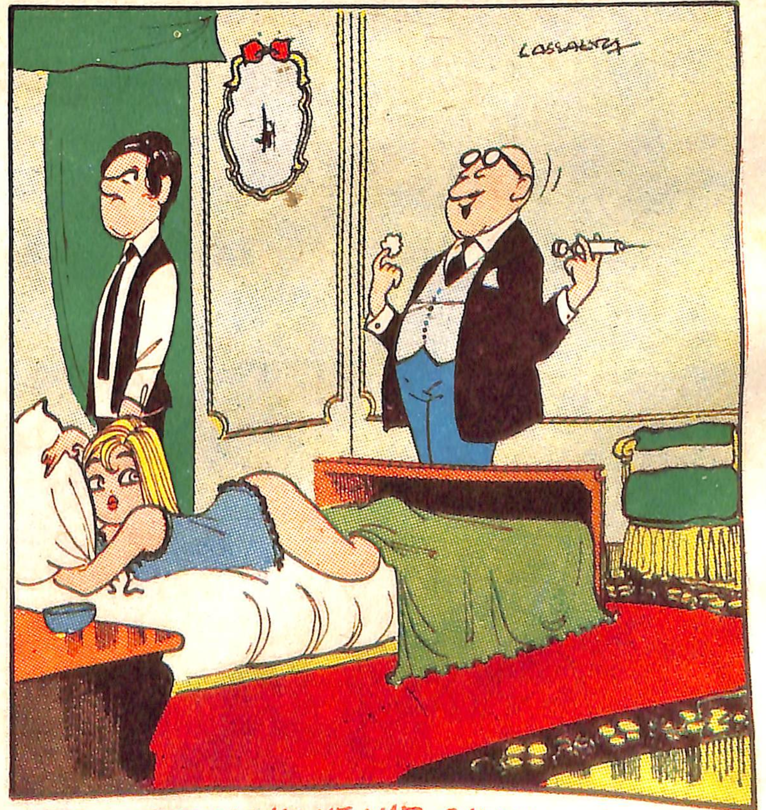
— İYİ, GÜZEL AMA .. DÖRDÜNCÜ BALAYIM OLDUĞUNDAN DEĞİŞİK BİR YERE GİTSEYDİK !..

— NE O, GÖRDÜĞÜN YETMIYORMUŞ GİBİ BİR DE FOTOĞRAFINI MI ÇEKECEKSİN ?

— BEN, BU BÜTÜN YANMIŞ VÜCUTLARIN YANMIYAN YERLERİNİ SEVİYORUM !

— AAA. KORKACAK NE VAR CANIM ...HİÇ BU KADAR AŞIK SURAT GÖRMEDİM !..